

Toimintakertomus 2025

Elinvoiman palvelualue

Elinvoimavaliokunta 10.3.2026

Sisällysluettelo

Elinvoiman palvelualue.....	1
Henkilöstö	4
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	5
Ilmasto- ja ympäristötavoitteet	6
Osallisuus	7
Palvelualueen tuloslaskelma	8
Määrärahan toteutuminen vastuualueittain	11
Elinvoiman hallinto	12
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	18
Kuntatekniikka	20
Kehitys- ja Kaavoituspalvelut	22
Rakennus- ja ympäristövalvonta	26
Ruoka- ja siivouspalvelut	29
Vesihuoltolaitos	32
Investoinnit	41
Riskien hallinta	47

Elinvoiman palvelualue

Vastuutako: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Palvelualuejohtajan katsaus

Lakiin perustuvat muutokset vuonna 2025

1.1.2025 alkoi sekä Päijät-Hämeen työllisyysalueen että kunnan työllisyys- ja kotoutumispalvelut vastualueen ensimmäinen toimintavuosi. Työllisyysaluejohtaja ja vastuukunta ovat käyneet pitkin vuotta toimintaa ohjaavia keskusteluja, ja asioita on linjattu kuntajohtajien ohjausryhmässä. Työllisyysalue, työllisyys- ja kotoutumispalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat hakeneet yhteisiä toimintatapoja mm. yritysysteistyössä ja kunnan omat työllisyyspalvelut ovat kehittäneet ja tarjonneet valmennuspalveluita työllisyysalueen asiakkaiden käyttöön. Toimintakertomusta kirjoittaessa voi todeta, että yhteistyö valmennuspalveluiden tarjoamisessa yhteisille asiakkaille on ollut hedelmällistä ja työ jatkuu.

Kunnontiimin toimintaa vaikeutti alkuvuonna palkkatukimuutos sekä uuden valmennusmallin sisäänajo. Alkuvuoden haasteiden jälkeen työ on asettunut uomiinsa ja työ on ollut tuloksellista sekä asiakasmäärissä että kustannuksissa mitattuna.

Nuorten palveluissa Osuma -toiminta aloitti elinvoiman palvelualueella vuoden alussa. Toimintaa on organisoitu ja yhdistetty työllisyyttä edistäviin palveluihin. Uutena toimintamuotona käynnistyi Ohjaamo elokuussa. Ohjaamossa saa apua työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa nopeasti ja tarpeiden mukaan.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut ovat myöntäneet Hollola-lisää, joka on tuki hollolaisen työttömän työnhakijan työllistämiseen. Hollola-lisää myönnettiin vuonna 2025 yhteensä viidelle hollolaiselle työnhakijalle. Kesän aikana on toiminut kesäyrittäjyydskonsepti, jossa kannustettiin nuoria hollolalaisia kohti yrittäjyyttä. Kesäyrittäjyysseteleitä jaettiin 14 kappaletta 18 henkilölle. Kunta hallinnoi myös Kartanon viljelypalkoja, joiden vuokrasopimukset ja hallinta siirtyi työllisyys- ja kotoutumispalveluille.

Kotoutumispalveluissa vuosi on mennyt asiakastyön ja verkoston luonnin parissa. Kotoutumiskoulutukset ovat alkaneet ja yhteiskuntaorientaatiot pyörivät suunnitellusti. Kotoutumispalveluiden kehittämiseksi on haettu ESR+ ja AMIF hanketukea: hankkeen tavoite on tukea vieraskielisiä työllistymään. Päätöstä hankkeesta ei vielä ole tullut.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset ovat kasvaneet valtion määrittelemien uusien sakkomaksulaskentojen vuoksi. Suurin muutos on se, että kunta maksaa kuntaosuuksia jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, kun aikaisemmin kuntaosuudet ovat alkaneet 300 työttömyyspäivän jälkeen. Vuonna 2024 työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 1,13 miljoonaa euroa, 2025 työmarkkinatukea on maksettu 2,23 miljoonaa. Summa määräytyy eri kriteerein, eikä se ole enää vertailtavissa edellisvuosiin. Vuoden 2025 työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti budjetoidun noin 300 000 eurolla, johtuen pitkäaikaistyöttömyyden lisääntymisestä.

Kärkitoimintojen edistäminen

Keskuskorttelien kehittämisen uudelleen arviointi toteutui. Hollola-talon hanketta jatkettiin kunnan omana toteutuksena ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Vanhan viraston purku-urakka valmistui elokuussa 2025. Hollola-talon hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 10.11.2025. Hollola-talon urakkakilpailutus toteutuu alkuvuonna 2026.

Palvelualueen talous

Kappaleessa "Käyttötalouden tulojen ja menojen muutokset" on kirjattu taloudentoteutumatietoja.

Palvelukuvaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämisestä. Palvelualue tuottaa asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut ja vastaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista (kuntapalvelut, ei lakisääteiset palvelut), elinkeinotoimen tehtävistä, joukkoliikennepalveluista (LSL) sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Yhtenä osakokonaisuutena vastualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii seitsemän vastuualuetta: kehitys- ja kaavoituspalvelut, kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos, ruoka- ja siivouspalvelut, työllisyyspalvelut sekä elinvoiman hallinto (sis. elinkeinopalvelut ja joukkoliikenne).

Palvelualueen organisaatioon kuuluu Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon taseyksikkö. Ympäristöterveydenhuolto toimii ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion. Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuolto palvelee seudullisesti 9 kunnan tarpeita.

Toinen 9 kuntaa palveleva kokonaisuus on Päijät-Hämeen työllisyysalue. Työllisyysalue taseyksikkö aloittaa uutena organisaationa elinvoiman palvelualueella vuoden 2025 alusta ja se tuottaa sopimuskunnilleen lakisääteiset työvoimapalvelut. Työllisyysalue toimii työllisyyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion.

Palvelusuunnitelma 2025

Palvelualue jatkaa normaalia toimintaansa. Vastuualuekohtaisissa palvelusuunnitelmissa on esitetty muutokset vuoteen 2024 verrattuna sekä pääpiirteiset palvelusuunnitelmat vuosille 2026-2028. Tulevan vuoden puolivälissä aloittaa toimintansa uusi valtuusto. Kunnan strategiaa päivitetään ja strategiset hankkeet määritellään uudelleen tulevia vuosia varten.

Strategisten hankkeiden päätavoitteet

Rekrytoinnit on tehty palvelualueen strategisten hankkeiden mukaisesti ja hankkeiden totutusta seurataan yhteisen ohjeistuksen mukaan ja aikataulussa. Vuosina 2022-2024 hankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja siirtyneet vaiheeseen, jossa niiden sisältö on osa palvelualueen operatiivista toimintaa. Strategiset hankkeet ovat palvelleet tarkoituksensa mukaan; toimintamallit ja –suunnitelmat ovat kirkastaneet perustehtäviä, ja jatkossa hankkeiden sisältö integroituu paremmin osaksi perustehtäviä.

Kunnan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmät tehtävät ovat maanhankinnassa onnistuminen ja kuntakeskustan kehittäminen. Maanhankinnan pohjalta toteutetaan asumisen ja yrittämisen alueita strategisen yleiskaavan ohjaamana. Keskustan kehittämisen tavoitteena on parantaa kuntakeskuksen vetovoimaa, luoda kuntakeskuksesta hollolalaisten yhteinen asioinnin ja oleskelun paikka sekä houkutella alueelle lisää palveluja. Strategisten hankkeiden rahoitus ja tavoitteet mukaan lukien elinvoiman palvelualue löytyvät kunnanhallituksen alaisesta talousarvioesityksestä.

Jatkossa joudutaan arvioimaan sitä, miten kunta saa hankittua maanomistusta kaavoittaakseen asumiselle ja yrittämiselle uusia avauksia. Tämän hetken arvion mukaan uusien alueiden toteutusmahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin. Oletus on, että maapoliittisen ohjelman mukaisesti arvioidaan kaikkien maanhankintakeinojen käyttöä, maanlunastus huomioiden. Tähän vaikuttaa oleellisesti se, miten mahdollinen lakimuutos tulevaisuudessa määrittää maanhankintakeinot ja hankinta-arvot.

Kuntakeskuksen kehittämistä arvioidaan uudelleen. Keskustan kehittäminen kehittäjäkumppanin kanssa päättyy ja uutta etenemistietä arvioidaan. Vanhan viraston purkulupa on lainvoimainen ja purkaminen alkaa vuoden vaihteessa.

MAL-sopimuskauden 2024-2027 neuvottelut ovat päättyneet ja siirtyminen sopimusvaiheeseen on alkanut syyskuussa. Kunnan tavoitteena on, että vuosina 2023-2024 toteutetut suunnittelukohteet, Rantatien kevytväylä välillä Pyhäniementie – Messilä ja Valtatie 24 parantaminen, Kalliolan liittymässä ja välillä Paimelantie – Rajaharjuntie etenevät alkavalla MAL-kaudella. Hollola on aktiivisesti mukana maakunnallisissa tavoitteissa.

Ilmasto-ohjelman hyväksyntä on valtuustossa joulukuussa 2024. Tämän jälkeen ohjelma siirtyy toteutukseen. Tavoitteena on, että ohjelma on tavoitehakuinen, ja sillä on vaikutusta siihen, miten kunta toimii, ja miten työntekijät tekevät työtään.

Investointiohjelman toteutuksella vastataan sekä kuntatekniikan, vesihuollon, palvelujen (kiinteistöt) ja väestön ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Varautumisen harjoittelu

Palvelualueen valmiussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Yhteinen sisäinen varautumisen harjoitus keskittyy koulujen ja päiväkotien poikkeusolojen toimintojen yhteensovittamiseen (palvelutuotanto, energia, vesi, ruoka). Poikkeusoloissa tekninen toimintahaaste on varavoiman riittävyys.

Työssä onnistuminen

Toiminnan jatkuvuuden ja tehokkaan työskentelyn varmistamiseksi on edelleen tarpeellista kiinnittää huomiota nykyisten resurssien pysyvyyteen ja kyvykkyyteen. Kuluneiden vuosien kokemuksella voidaan todeta, että resurssit ovat tiukoilla ja huoli työntekijöiden jaksamisesta ja töiden sujuvuuden haasteista on olemassa. Tämä näkyy työhyvinvointikyselyn tuloksissa. Tulosten perusteella vastuualueet ovat tehneet kehittämissuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu. Sen mukaan oleellisia resurssimuutoksia ei ole näköpiirissä. Koulutussuunnitelmalla edistetään osaamisen kehittymistä ja suoriutumista. Työllisyyspalveluiden toiminnoissa tulee tehtävänkuvamuutoksia. Muutostilanne onnistuu yhdessä tekemällä ja haasteisiin heti tarttuminen.

Koko henkilöstö opettelee omassa roolissaan vuoden alusta käyttöönotettavat henkilöstö- ja talousohjelmistot. Oppiminen ja rutinoituminen uusiin ohjelmiin vie aikansa. Odotusarvo on, että ohjelmistot järkevöittävät toimintoja, eivät tuo lisäkuormaa.

Henkilöstö

ELINVOIMAN PALVELUALUE				
	TP2024	TA 2025	TP 2025	Muutos TP2025-TP2024
Vakinaiset (lkm)	110	110	110	0
Määräaikaiset (lkm)	15	8	12	-3
Työllistetyt (lkm)	13		0	-13
Yhteensä (lkm)	138	118	122	-16
Henkilötyövuodet	135		110,77	-24,23
Sairauspoissaolo -%	7,06 %		6,15 %	-0,91 %
Työtapaturmapoissaolo -%	0,05 %		0,25 %	0,20 %
Koulutuspoissaolo -%	0,82 %		2,19 %	1,37 %

Vuosi 2025 oli kiireistä aikaa henkilöstölle kuten aiemmat vuodet. Vuoden alussa aloittaneessa kunnan työllisyys- ja kotopalveluissa kehitettiin toimintaa läpi vuoden. Uusi palvelukonsepteja otettiin käyttöön mm. yksilö- ja ryhmävalmennuksissa. Henkilöstö osallistui kehittämiseen ja uusia palvelukonsepteja päästiin toteuttamaan asiakkaiden kanssa.

Toiminnan kehittämistä tehtiin kaavoitus-investointiohjelman prosessin tarkasteluun liittyen. Uuden toimintamallin toteutusta kokeillaan kevään 2026 aikana valmistuvan kaavoitus- ja investointiohjelman toteutuksessa. Muutoksella varmistetaan riittävä infrahankkeen suunnittelu-aikaa ja yhteinen tieto hankkeiden etenemisessä kaavoituksesta toteutukseen.

Henkilöstö on osallistunut työnohjaustoimintaan eri vastuualueilla. Työnohjauksen tarve on noussut esiin työhyvinvointitulosten pohjalta tehdyissä kehittämistoimenpiteissä. Kehittämistoimenpiteitä on tehty ohjeistuksen mukaan ja niiden vaikuttavuutta seurataan.

Koko elinvoiman palvelualueella on sovittu yhteisistä CAF-toimenpiteistä: käydään henkilöstön kanssa tavoite- ja kehityskeskustelut, käsitellään henkilöstön kanssa työhyvinvointitulokset ja tehdään toimenpidesuunnitelmat, sovitaan suunnitelman seurannasta, pidetään tiimin kanssa viikko- tai kuukausipalavereita, toteutetaan johtamisen standardeja.

Useissa työyhteisöissä on riskienarvioinnissa noussut esiin riskitaso III, joka edellyttää työnantajalta toimenpiteitä. kevään 2026 työyhteisöt jatkavat aikana keskusteluja, jotta riskien osalta päästään kiinni juurisyihin ja pystytään toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä.

Toiminnalliset tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Vanhan virastotalon purkaminen.	Virastotalo purettu.	Sisältyy talousarvioon.	Virastotalon purku-urakka valmistui 08/25
Keskuskortteiden kehittäminen etenee kumppanuussopimuksen mukaan.	Keskuskortteiden kehittämisen uudelleenarvointi laadittu ja käsitelty valtuustossa.	Uudelleenarvioinnin pohjalta määrärahojen kohdennus päätetään valtuuston talousarviota koskevalla muutospäätöksellä, uudelleenarvointia koskevan valtuustokäsittelyn yhteydessä.	Hollola-talon hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 11/2025 ja rahoitus on investointiohjelmassa. Keskuskorttelien alueelle on suunniteltu myös tilapäisiä toimintoja (liikennepuisto).

Vastuutaho: Pekka Laitinen, kehityspäällikkö; Heli Randell, elinvoimajohtaja

Uudelleen organisoidut työllisyys- ja KOTO-tehtävät hoidetaan suunnitellusti palvelusuunnitelman ja -prosessien mukaan	Työllisyystoiminnoissa päällekkäisyydet on todettu ja poistettu. Kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä laatinut toimintasuunnitelman 2025	Sisältyy talousarvioon.	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tuottavat työllisyyttä edistäviä valmennus palveluita sekä työkykykartoitus palveluita työllisyysalueelle. Kotoutumisessa aloitettu yhteiskuntaorientaatioiden tarjoaminen vieraskielisille. ERS+, ja AMIF hankehausta odotetaan päätöksiä. Kotoutumisen edistämisen työryhmä seurasi toimintasuunnitelman toteutusta vuonna 2025
--	--	-------------------------	--

Vastuutaho: Eemeli Salomäki, työllisyys- ja kotoutumispalveluidenpäällikkö

Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategia tulee voimaan	Linjaliikenteen suoritteet ja matkustajamäärät (vrt. vuoteen 2024)	Sisältyy talousarvioon, arvioidaan vuosittain sekä taloussuunnitelman yhteydessä.	Tunnuslukuissa arvio vuoden 2025 käyttäjämääristä oli 350 000 asiasta, toteutuma on 433 000 asiasta. Vuoden 2024 tietoja ei ole kerätty.
--	--	---	--

Vastuutaho: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Ilmasto- ja ympäristötavoitteet

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Toteutuminen 31.12.2025
Kuntien ilmastosuunnitelman toimeenpää	Kunnan ilmastosuunnitelmaa toteutetaan ja seurataan vuosittain mm. vaikuttavimpien ilmasto- ja ympäristölistauksien kirjauksien kautta. Vuonna 2025 kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että toimenpiteiden kirjatukset edistävät konkreettisesti ilmasto-ohjelman tavoitteita	Kunnan ilmastosuunnitelma on hyväksytty ja hankekokonaisuuden maksatushakemus on toimitettu ympäristöministeriölle keväällä 2025. Ilmastosuunnitelman seuranta toteutettiin syksyllä ja vuoden 2024 raportointi on toimitettu Suomen ympäristökeskukseen elokuussa 2025.
Vastuutaho: Annariina Keto, projektiasiantuntija		
Monta luontoa – Monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma 2023–2025 (kh 18.9.2023)	Esitetyt toimenpiteet vuodelle 2025 ohjelmassa, mm. Uuden luontokohteen suunnittelu ja toteuttaminen sekä Kunta-Helmi -hankkeen luonnonhoitotoimenpiteiden toteuttaminen.	Suunnitelman toimenpiteitä edistettiin kevään resurssihaasteiden jälkeen mm. ulkopuolisen palveluntuottajan avulla. Kunta-Helmi hanke raportoitiin ja saatiin hyväksytty maksatus Ympäristöministeriöltä.
Vastuutaho: Annariina Keto, projektiasiantuntija		
Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke	Tehdään riskikohteiden priorisointi. Laaditaan kiinteistöille suunnattu ohjeistus. Suoritetaan asiakkaiden kanssa sovittavat neuvontakäynnit.	Hanke toteutui hankesuunnitelman mukaisesti ja budjetin rajoissa. Hankkeesta on pyydetty kertomaan useassa eri tilaisuudessa.
Vastuutaho: Annariina Keto, projektiasiantuntija, Mari Pihlaja-Kuhna, ympäristötarkastaja		

Osallisuus

Osallisuuden toimenpide		Toteutuminen 31.12.2025
Toimenpide: Asukkaiden kuuleminen asuinalueensa metsäsuunnitelman päivittämiseen ja uusien toimenpiteiden luonnosteluun	Kuvaus: Pyydetään asukailta kommentteja ja lähipuuston käsittelytoiveita kirjattavaksi suunnitelmiin ja / tai työohjeisiin. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	Taajamametsänhoitotöissä kuultu Messilä Golfiin, Koirapuiston sekä Hämeenkosken asukkaiden mielipiteitä ja toiveita. Valtaosa palautteista on positiivisia.
Vastuutaho: Metsäasiantuntija		
Toimenpide Yrityskäynnit 50kpl/vuosi, Järjestetyt tapahtumat yrityksille 20kpl/vuosi	Kuvaus: Tullaan näkyväksi ja verkostoidutaan yrityskentässä tapaamisten ja tapahtumien kautta. Tavoiteaikataulu: Jatkuva	1-12/2025 aikana on vierailtu 52 yrityksessä ja oltu järjestämässä 21 tapahtumaa.
Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö		
Työnhakija-asiakkaille tarjotaan ryhmätoimintoja ja erilaisia tilaisuuksia. Tavoite 4 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja työnhakija-asiakkaille sekä osallistutaan/toteutetaan asiakkaille tilaisuuksia, joiden tavoitteena on työllistyminen tai koulutus. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	Yksilövalmennusta tehtiin yhteensä noin 300 asiakkaalle ja ryhmävalmennuksia 14 asiakkaalle. Lisäksi työkykykartoitusta noin 100 asiakkaalle sekä CV-päivitystä kerran viikossa kirjastolla.
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Lisätään kotoutujien palveluvalikoimaa ja toimintoja, jotka edesauttavat kotoutumista. Tavoite ryhmämuotoisia toimintoja 3 krt/v	Kuvaus: Toteutetaan ryhmätoimintoja eri palvelutarpeisiin niin työllisyyden edistämiseksi kuin vapaa-ajan toiminnoissa. Tavoiteaikataulu: Siirtymävaihe	Kotoutumisen edistämiseksi tuotettiin kerran viikossa kirjastopäivystystä sekä otettiin vastaan kiintiöpakolaisia.
Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö		
Kuntalaiset osana Hollolan ilmastosuunnitelmaa	Kuvaus: Jaetaan tietoa kuntalaisille ja yrityksille ilmastotoimista ja järjestetään tilaisuuksia. Minimissään yksi kuntalaisille ja yksi yrityksille (Ilmastokumppaneiden kevätkokous) Tavoiteaikataulu: kevät 2025	Kunnan pääkirjastossa on esillä ns. viestintäkolmio ja esitteet. Viestintää jatketaan kunnan sähköisissä kanavissa. Selvitetään hankemahdollisuuksia kuntalaisten sitouttamiseen. Yritysten ilmastokumppanuusmalli päivittyi alueelliseen Vastuullisuusverkostoon, jota edistetään muiden kuntien, LAB-amk, Ladec ja maakuntaliiton kanssa.
Vastuutaho: Projektiasiantuntija		

Palvelualueen tuloslaskelma

Elinvoiman palvelualue (ilman Vesihuoltolaitosta)

Sitova TOIMINTAKATE

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	5 577 887	5 748 500	6 021 626	104,75 %	273 126
Maksutuotot	281 988	296 000	291 992	98,65 %	-4 008
Tuet ja avustukset	863 388	250 000	624 169	249,67 %	374 169
Muut toimintatuotot	14 194 834	13 444 300	13 695 396	101,87 %	251 096
Toimintatuotot	20 918 097	19 738 800	20 633 182	104,53 %	894 382
Valmistus omaan käyttöön	93 175	50 000	75 427	150,85 %	25 427
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 192 312	-6 038 600	-5 578 492	92,38 %	460 108
Palvelujen ostot	-10 183 847	-10 850 000	-10 958 884	101,00 %	-108 884
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 471 616	-3 458 000	-3 016 843	87,24 %	441 157
Avustukset	-1 412 135	-2 284 000	-2 417 355	105,84 %	-133 355
Muut toimintakulut	-2 774 609	-2 285 700	-2 790 118	122,07 %	-504 418
Toimintakulut	-24 034 519	-24 916 300	-24 761 691	99,38 %	154 609
TOIMINTAKATE	-3 023 247	-5 127 500	-4 053 081	79,05 %	1 074 419
Rahoitustuotot ja -kulut	383	0	-20		-20
VUOSIKATE	-3 022 864	-5 127 500	-4 053 101	79,05 %	-1 074 399
Poistot ja arvonalentumiset	-6 265 368	-6 398 700	-6 931 215	108,32 %	-532 515
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 914 935	-6 398 700	-6 884 554	107,59 %	-485 854
Kertaluonteiset poistot	-326 808				0
Arvonalentumiset	-23 625	0	-46 661		-46 661
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-9 288 232	-11 526 200	-10 984 316	95,30 %	-541 884

Käyttötalouden menojen ja tulojen muutokset ja poikkeamat

Käyttötalous

Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke ja Kunta-Helmi hanke toteutettiin kustannusarvioiden rajoissa, joskin molemmat jäivät hieman sen alle. Kulut näkyvät toteutumassa kuten myös hyväksytyt maksatukset.

Liikennepalvelujen talousarvio ylittyi tuottojen osalta 77 000 euroa, kulut ylittyivät 121 000 euroa. Lipputulot kasvoivat edellisestä vuodesta.

Kiinteistöpalveluissa tuotot alittuivat 29 000 euroa. Kulut ylittyivät 65 000 euroa mm. leasingvuokrista ja palvelumaksusta johtuen. PTS kulut alittuivat 443 000 euroa, joista kunnanviraston pukukustannukset alittivat budjetoidun noin 150 000 eurolla. Kiinteistöpalveluiden toimintakatteen alitus oli 348 000 euroa.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden taloustilanne oli epävakaa koko toimintavuoden, koska työmarkkinatuen kuntaosuuksiin tuli selviä korotuksia ennustetusta. Työmarkkinatuen kuntaosuudet ylittivät budjetoidun noin 300 000 eurolla. Alkuvuonna epävakasta tilanteesta tehtiin linjauksia budjetin käyttämisestä. Työllistämismäärärahasta säästettiin 120 000 euroa, koska alkuvuonna lyhennettiin työllistettyjen työaikaa ja määrät optimoitiin ohjausresurssiin sopivaksi. Kunta-lisästä säästettiin noin 65 000 euroa, koska toteutuneet summat olivat pienempiä ja siirtoja tuli vuodelle 2026. Säästöjä syntyi yleisestä tiukasta talouden pidosta esim. sijaisia ei palkattu heti vaan tarpeen mukaisesti ja toimintaa pyrittiin tehostamaan koko toimintavuoden ajan. Kotoutumispalveluiden toimintakatteesta jäi käyttämättä 92 000 johtuen esimerkiksi yhteiskuntaorientaatiosta. Edellä mainituista syistä kunnan työllisyys- ja kotoutumispalveluiden vuoden 2025 toimintakatteen alitus oli noin 323 000 euroa.

Kuntatekniikan toimintatuotot toteutuivat 213 000 euroa budjetoitua paremmin, valmistus omaan käyttöön toteutui 25 000 euroa suurempana. Tuottojen ylitys muodostui pääasiassa talousarviossa huomioimatta jääneistä kaivulupamaksuista, jotka koostuvat pääosin kuituoperaattorien töistä. Kuntatekniikan toimintakulut kokonaisuudessaan ylittyivät 289 000 euroa, ylitys aiheutui luottotappiokirjauksista sekä yleisten alueiden hulevesiviemärintien korvauksesta vesihuoltolaitokselle. Kuntatekniikan toimintakatteen ylitys oli 51 000 euroa.

Kehitys- ja kaavoituspalveluiden kokonaistuotot toteutuivat 369 000 euroa budjetoitua paremmin. Kulut ylittyivät 178 000 euroa, toimintakatteen alituksen ollessa 191 000 euroa. Kaavoituksessa toimintakate alittui 139 000 euroa mm. palvelujen ostot olivat budjetoitu pienemmät. Maaomaisuudessa toimintatuotot ylittyivät 87 000 euroa. Kulut ylittyivät 93 000, joka johtui taseessa olevasta varauksen poistosta. Maaomaisuuden toimintakate ylittyi 6 000 euroa. Metsätaloustaloudella valtaosa koko vuoden tuloista on tullut ensimmäisellä vuosikolmanneksella. Koko vuoden osalta sekä tuotot että kulut ylittyivät arvioidusta siten, että toimintakate alittui noin 57 000 euroa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan maksutulot kertyi yli 90 000 euroa arvioitua enemmän. Tulokertymää kasvattivat mm. rakennusvalvontataksan korotus, sekä ennustettua suurempi lupa-asioiden ja rakennushankkeiden määrä. Ylitykseen vaikutti myös edellisiä vuosia pienempänä talousarvioon asetettu tuloarvio, jolla ennakoitiin uuden rakentamislain vaikutusta lupamäärien vähenemiseen. Myös yritystonttien kasvanut kysyntä näkyi yritystoiminnan rakennushankkeiden lisääntymisenä. Myös vastualueen kulut alittuivat n. 30 000 eurolla, pääosin palveluiden ostoista saavutetuilla säästöillä.

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimintatuotot alittuivat 126 000 eroa ja toimintakulut alittuivat 248 200 euroa toimintakatteen alituksen ollessa 122 000 euroa. Tuottojen alitus johtui ruokapalvelun tuottojen jäätyä 94,4 prosenttiin tavoitteesta. Vastaavasti kulujen alitukseen merkittävimmin vaikutti arvioitua pienemmät ruokapalvelun henkilöstökulut ja tarvikekulut.

Investoinnit

Maa-alueet

Maa-alueiden hankintaan varatusta määrärahasta 1,1 miljoonasta eurosta jäi käyttämättä 294 000 euroa.

Talonrakennus

Uimahallihankkeeseen on talousarvioon varattu vuodelle 2025 7 miljoonaa euroa, toteuma on noin 8 miljoonaa euroa. Urakoitsijalaskutus ei toteutunut vuoden 2024 osalta ennustetusti. Talousarviossa oleva uimahallin rahoitusosuus jäi 433 000 määrärahaa pienemmäksi. Perusparannushankkeiden määrärahasta jäi käyttämättä 166 000 euroa.

Kuntatekniikka

Kadunrakennuksen investointimäärärahahan tehtiin yhden miljoonan euron vähennys talousarviomuutoksena. Ystävyyssuntaraitin ja historiapolun toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi ja keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026. Kadunrakennuksen investointimäärärahaa jäi talousarviomuutoksen jälkeen käyttämättä 888 000 euroa. Lisäksi Harjurinteen (Soramäen) alueen liikennejärjestelyihin saatiin valtion joululahjarahaa 500 000 euroa, joka vähensi hankkeen kustannuksia. Kadunrakennuksessa nettomäärärahaa jäi käyttämättä 1,4 miljoonaa euroa. Muiden alueiden investointimäärärahasta jäi käyttämättä 126 000 euroa.

Elinkeinopoliittiset investoinnit

Pukkomäentien investointimäärärahahan 1,5 miljoonaa euroa tehtiin talousarviomuutos ja määrärahaa vähennettiin 800 000 eurolla. Hanke kuitenkin keskeytettiin ja määrärahaa jäi käyttämättä 625 000 euroa.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 248 141	1 150 000	1 337 996	116,35 %	-187 996
Toimintakulut	-3 411 703	-3 284 500	-3 455 031	105,19 %	170 531
TOIMINTAKATE	-2 163 562	-2 134 500	-2 117 035	99,18 %	-17 465
Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	12 243 800	12 214 896	99,76 %	28 904
Toimintakulut	-8 011 930	-8 243 500	-7 866 362	95,43 %	-377 138
TOIMINTAKATE	4 252 021	4 000 300	4 348 534	108,71 %	-348 234
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	50 000	236 314	472,63 %	-186 314
Toimintakulut	-3 232 874	-3 459 800	-3 322 935	96,04 %	-136 865
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-3 409 800	-3 086 621	90,52 %	-323 179
Kuntatekniikka	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	362 500	575 316	158,71 %	-212 816
Valmistus omaan käyttöön	93 175	50 000	75 427	150,85 %	-25 427
Toimintakulut	-2 698 302	-2 756 000	-3 045 319	110,50 %	289 319
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-2 343 500	-2 394 576	102,18 %	51 076
Kehitys- ja kaavoituspalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 421 505	1 434 000	1 803 118	125,74 %	-369 118
Toimintakulut	-1 766 530	-2 064 600	-2 242 539	108,62 %	177 939
TOIMINTAKATE	-345 025	-630 600	-439 421	69,68 %	-191 179
Rakennus- ja ympäristövalvonta	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	283 825	205 000	298 064	145,40 %	-93 064
Toimintakulut	-842 006	-775 600	-745 416	96,11 %	-30 184
TOIMINTAKATE	-558 181	-570 600	-447 352	78,40 %	-123 248
Siivous- ja ruokapalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 066 839	4 293 500	4 167 480	97,06 %	126 020
Toimintakulut	-4 071 173	-4 332 300	-4 084 089	94,27 %	-248 211
TOIMINTAKATE	-4 334	-38 800	83 391	-214,93 %	-122 191

Elinvoiman hallinto

Vastuutaho: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Vastuualuepäällikön katsaus

Elinvoiman hallintovastuualue vastaa elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen palveluista. Vastuualueella huolehditaan palvelualueen yhteisistä kehittämisprojekteista, ilmastotyön koordinoinnista kunnan tavoitteiden mukaisesti, laajan luontoaihealueen kehittämisestä sekä hanketyöstä.

Elinvoiman palvelualueella ilmastosuunnitelman toteutumista edistetään ilmastosuunnitelman mukaisesti ja toimenpiteet kirjataan vuosittain seurantataulukkoon syksyllä ja käydään kunnan ilmastotyöryhmän kanssa läpi. Kunnan ilmastotyöryhmä kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa. Suomen ympäristökeskukselle toimenpiteet raportoidaan keväisin. Ilmastotyöhankkeena on haettu metsien hiilen sitomiseen liittyvää hanketta yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun ja Metsänhoitoyhdistys Etelä-Suomen kanssa sekä vesienhoitoon ja maankäyttöön liittyvää hanketta yhteistyössä Päijät-Hämeen Vesijärvisäätien kanssa.

Keväällä 2026 haetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyvää infrarakennushanketta. Rahoitusmahdollisuuksia seurataan mm. kuntalaisten ja yritysten ilmastotyöhön sitouttamiseen liittyen.

Vuonna 2025 elinvoiman palvelualueen hankkeista raportoitiin Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien hallinnan neuvontahanke, Terveystien virkistyspalvelualueen Koirapuistohanke sekä Kunta-Helmihanke. Vuonna 2026 jatkuvia hankkeita ovat Motivan Luontotyön vertaisoppimisen hanke ja Päijät-Hämeen liikunta ja urheilun melontareittien kunnostushanke, joissa kunta ei ole päävastuuroolissa. Näiden lisäksi hallinnoidaan Terveystien virkistyspalvelualueen hanketta.

Rahoitusmahdollisuudet ovat vähentyneet esimerkiksi vesienhoitoon ja ympäristöhankkeiden osalta. Avustusmahdollisuuksia seurataan ja rahoittajien kanssa neuvotellaan erilaisista rahoitusmahdollisuuksista.

Vastuualueella hoidetaan metsänhoitoon liittyvät tehtävät. Metsäasiantuntija sijoittuu organisaatiossa hallinto vastuualueelle, metsätalouden tuotot ja kulut ovat kehitys- ja kaavoituspalveluiden vastuualueella. Metsäasioiden toimista on kerrottu kehitys- ja kaavoituspalvelut vastuualueen yhteydessä.

Liikennepalvelut

Liikennepalveluita on organisoitu vuonna 2025 uudelleen siten, että yhdessä sivistys ja hyvinvoinnin palvelualueen hallinnon kanssa on rekrytoitu palvelukoordinaattori, joka vastaa sekä joukkoliikenteen että koululaiskuljetusten koordinoinnista. Järjestelyllä tavoitellaan kuljetusten koordinoinnin myötä kustannussäästöjä.

Seudullisen joukkoliikenteen strateginen kehitystyö, joka on astunut voimaan keväällä 2025 on parantanut käytettävyyttä monilta osin kunnan alueella. Suurimpia muutoksia ovat olleet pohjois-Hollolan linjojen radikaali uudistaminen ja nykyaikaistaminen. Hankaliksi sekä käyttöä rajoittavaksi koetuista ympyrälinjoista on luovuttu ja muokattu linjasta edestakainen. Näin on saatu huomioitua kuntalaisten tarpeita ja mahdollistettu tiiviimpää liikennöintiä ilman lisäkustannuksien aiheutumista.

Vesikansan osalta oppilaita on siirretty linjaliikenteen pariin, joka on tasapainottanut myös Paimelan koulun lopettamisesta johtuvaa kuljetuspainetta. Alueelle on lisätty myös yksi vuoro oppilaiden liikkumisen mahdollistamiseksi. Aikataulujen muokkaaminen sekä vaihtojen tahdistaminen ovat olleet myös keskeisiä uudistuksia useilla linjoilla. Uudistukset ovat mahdollistaneet oppilasmäärän lisäämisen joukkoliikenteeseen.

Lahden seudunliikenne (LSL) aloittaa Lahti-Lammi linjan liikennöinnin 1.6.2026. Tätä varten vuoden 2025 aikana suunniteltiin kokonaisuutta, joka tukee erityisesti Hämeenkosken tarpeita. Uudistuksen myötä Hämeenkosken saavutettavuus paranee kumpaankin suuntaan, tämä tukee oppilasliikennettä sekä Lahden että Lammin suuntaan. Linjan uudistaminen vähentää yhden ison linja-auton kunnan hankkimasta koululaiskuljetuskalustosta 2026 kevään lukukauden päätyttyä. LSL on kilpailuttanut vuoden 2025 aikana myös Hollolaan kulkevat Lahden suunnan seutulinjat sekä Hollolan sisäisen koululiikenteen, jotka astuvat voimaan kesäliikenteen 2026 alkaessa.

Vuoden 2025 aikana tasataksa selvitys on edennyt selvityksien jälkeen käyttöönotto vaiheeseen kesällä 2026 alkavan liikennöinnin yhteydessä. Tasataksan voimaan astumisen myötä seudullisesta linjaliikenteestä poistuvat vanhat vyöhykkeet, muutoksen myötä Hollola on lippuhintojen suhteen hyötyjien roolissa. Lippuhinnat kunnan alueella tulevat laskemaan jokaisella lipputyhmällä.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluissa on toteutettu toimintaa tavoitteiden ohjaamana. Elinkeinopalveluiden keskeisimpiä tehtäviä ovat yritystonttien myynti, yritysten houkuttelu kuntaan, yritysyhteistyö, verkostoituminen, yritysten keskinäisen verkostoitumisen edistäminen, monikanavainen tiedottaminen ja yritysten toimintaympäristön kehittäminen.

Tämä tarkoittaa monimuotoista vuorovaikutusta sekä kehittävää dialogia alueen yritysten, yrittäjien, yhteistyökumppaneiden, kunnan viranhaltijoiden ja johdon välillä sekä muiden sidosryhmien välillä.

Vuonna 2024 aloitettu työ yritystonttien myyntiin ja yritysten sijoittumisen edistämiseen on ollut tuloksellista. Joulukuun loppuun mennessä yritystontteja on myyty neljä, vuokrattu yksi ja varattu kaksi. Neuvotteluja on käynnissä ja työtä uusien neuvottelujen käynnistämiseksi tullaan tekemään loppuvuonna, yhteistyössä Ladecin kanssa ja omana työnä. Hollolan kotisivut, yritystonteista kootut tiedot ja tehdyt markkinointimateriaalit ovat apuna tässä työssä. Hollolan sivuja on kehitetty informatiivisemmiksi näiltä osin.

Tärkeänä yksittäisenä alueena elinkeinopalveluissa on työskennelty Nostavan alueen parissa. Alueella on tällä hetkellä menossa osayleiskaava työ kaavoituksen toimesta ja rinnalla kulkee Ladecin kanssa yhteinen Green Logistics & Technology Park (GLTP) -hanke. Hankkeen tavoitteena on kehittää alueen konseptia, kartoittaa potentiaalisia toimijoita ja toimintamalleja.

Elinkeinopalveluiden tärkeimpiä tehtäviä on kohdata kunnan yrityksiä ja yrittäjiä. Tärkeitä kanavia näihin kohtaamisiin ovat yrityksille järjestetyt tapahtumat ja vierailut yrityksissä. Joulukuunloppuun mennessä järjestettiin 21 tapahtumaa ja vierailtiin 52 yrityksessä. Yritysvierailuja toteutettiin yhdessä Työllisyyspalveluiden, kunnanjohtajan ja Ladecin kanssa. Yrityksistä saadaan arvokasta tietoa siitä, miten kunta voi edistää yritysten toimintaympäristöä ja toisaalta saamme välitettyä yrityksiin informaatiota työllistämisen palveluista, Ladecista ja tapahtumista.

Elinkeinopalvelut ovat yhdessä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa kehittänyt kunnan ei lakisääteisiä työnantajapalveluita. Tavoitteena ovat yrityksiä ja hollolalaisia työnhakijoita aidosti hyödyttävät ketterät palvelut.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan Tilapalvelu Oy toimialana on tuottaa Hollolan kuntakonsernille kokonaisvaltaisia kiinteistönhallintaan liittyviä palveluita. Yhtiön tavoitteena on tuottaa palveluita siten, että se toiminnallaan tuo omistajalleen sekä taloudellista että toiminnallista lisäarvoa. Yhtiöllä on henkilökuntaa 14 henkilöä.

Keskeisimmät hankkeet 2025

Uimahallihanke on vuoden aikana edennyt suunnitellusti yleisaikataulussa. Työmaakokouksia on pidetty kuukausittain ja urakoitsijapalavereita viikoittain. Hanke otettiin vastaan 29.12.2025. Koeinnit käyttäjäryhmien kanssa tehdään tammikuussa ja halli avataan yleisölle helmikuun alusta.

Tiilikankaan koulun tilojen sijoittumisen hanke Salpakankaankoululle ja Heinsuon koululle aloitettiin suunnittelun osalta tammikuussa ja töiden osalta maaliskuussa. Hanke eteni aikataulussa ja valmistui 25.7.2025.

Kunnanviraston purkuhanke käynnistyi 30.1.2025 ja valmistui 29.8.2025. Kesän muut hankkeet (n. 40 kpl) toteutettiin kesän aikana.

Paimelan koulun osalta tehtiin Polygonin toimesta laaja kuntoselvitys, altistumisenarviointi ja kustannusarvio korjaustoimenpiteistä. Koulun lakkauttamista käsiteltiin kunnan toimielimissä kevään 2025 aikana. Kunnanhallitus päätti kiinteistön myynnistä 1.12.2025. Toimeksiantosopimus allekirjoitettiin Habita Finland Oy:n kanssa 19.12.2025.

Kankaan koulun tulipalon 10.8.2025 seurauksena Hollolan Tilapalvelu Oy toteutti Tiilikankaan koulun väliaikaisten tilojen käyttöönoton yhteistyössä kunnan palvelualueiden ja Polygon Oy:n kanssa. Kankaan koulun uudishanke kilpailutettiin 24.10.2025 ja hankkeen toteuttajaksi valittiin M-Parters Oy 6,1 M€:n urakkahinnalla.

Hollola-talon suunnittelu aloitettiin arkkitehtisuunnittelun osalta kesäkuussa arkkitehtitoimisto Rosberg Ikävalko Oy:n kanssa. Hankkeen hankesuunnitelmaa ja kustannusarvioita valmisteltiin yhteistyössä kunnan virkamiesten kanssa. Hankkeen ohjausryhmä hyväksyi hankesuunnitelman ja viitesuunnitelmat jatkotoimenpiteitä varten 19.8.2025 kokouksessa. Valtuusto hyväksyi hankesuunnitelman 10.11.2025 kokouksessa.

Hollolan Tilapalvelu Oy toteutti vuoden aikana pääosin rakentamisohjelman 2025 investoinnit ja PTS-hankkeet suunnitelman mukaisesti sekä tarvittavat kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimenpiteet.

Vuoden aikana toteutettiin seuraavat merkittävimmät investointihankkeet: Uimahallin peruskorjauksen hankevaihe, Salpakankaan koulun tilojen muutostyö Tiilikankaan koulun oppilaille ja Herralan koulun tilamuutokset ja lämmitystavan muutos maalämmölle. Investointeihin käytettiin yhteensä 9.641.890 euroa.

Vuoden aikana toteutettiin seuraavat merkittävimmät PTS-hankkeet: Kunnanviraston purkuhanke, oppilastilojen järjestäminen Heinsuon koululle Tiilikankaan koulun toiminnan loppumiseen liittyen ja Kalliolan koulun tilamuutokset. PTS-korjauksiin käytettiin yhteensä 937.429 euroa.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Liikennepalvelut

Seudullisesti tänä vuonna hyväksytyssä joukkoliikenteen palvelutasotarkastelussa sekä myöhemmin syksyllä 2024 lausunnon tulevassa joukkoliikenteen seutustrategiassa otetaan kantaa nykytilanteeseen ja joukkoliikenteen tavoitteisiin ja kehittämistarpeisiin tulevaisuudessa. Seurataan ja reagoidaan joukkoliikenteen valtakunnallisessa ja seudullisessa toimintakentässä tapahtuviin erilaisiin muutoksiin (mm. kulkutavat, energia-/ympäristöpolitiikka, palveluverkkorakenne, yms.).

Määrärahataso on vakiintunut useamman poikkeusvuoden jälkeen ja matkustajamäärien kehitys on ollut suotuisaa. Matkalipun hintaan on tiedossa korotusta ainakin todennäköisen arvonlisäverokannan muutoksen takia.

Elinkeinopalvelut

Strategiset hankkeet kattavat elinkeinopalveluiden tehtäväkokonaisuudet ja niiden kehittämisen. Yritysalueiden kilpailukykyä kehitetään entisestään ja elinvoimaan vaikuttavia haasteita ja mahdollisuuksia tunnistetaan aktiivisesti. Yrityskentän kehittymisen ja kehittämisen tueksi ja selkeämmän toimintamallin luomiseksi tehdään laajaa yhteistyötä.

Tavoitteellista, ratkaisukeskeistä, parempaa, nopeampaa ja selkeämpää palvelua yrityksille niin kehittämiseen, laajentamiseen kuin myös sijoittumiseen.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan Tilapalvelu Oy toteuttaa palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa ja Hollolan uimahallin peruskorjaushankkeen rakennuttamista vuoden aikana. Yhtiö osallistuu myös keskuskorttelit hankkeen talonsuunnitteluun tarvittavilla toimenpiteillä. Muilta osin yhtiö toteuttaa valtuuston hyväksymää investointiohjelmaa 2025. Energiatehokkuuteen ja energian säästöön panostetaan vuoden aikana.

Palveluiden osalta kartoitetaan palvelusopimuksessa määriteltyjä asioita ja luodaan niiden toteuttamiseksi uusia käytäntöjä. Yhtiö osallistuu kiinteistöjen salkutuksen myötä mahdollisten myytävien kohteiden myyntiprosessiin yhteistyössä kunnan kanssa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	175 949	0	110 687		-110 687
Toimintakulut	-590 838	-449 900	-510 098	113,38 %	60 198
TOIMINTAKATE	-414 889	-449 900	-399 411	88,78 %	-50 489
Liikennepalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 072 192	1 150 000	1 227 309	106,72 %	-77 309
Toimintakulut	-2 682 987	-2 692 400	-2 813 369	104,49 %	120 969
TOIMINTAKATE	-1 610 795	-1 542 400	-1 586 060	102,83 %	43 660
Elinkeinopalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	0	0	0		
Toimintakulut	-137 879	-142 200	-131 564	92,52 %	-10 636
TOIMINTAKATE	-137 879	-142 200	-131 564	92,52 %	-10 636
Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 263 951	12 243 800	12 214 896	99,76 %	28 904
Toimintakulut	-8 011 930	-8 243 500	-7 866 362	95,43 %	-377 138
TOIMINTAKATE	4 252 021	4 000 300	4 348 534	108,71 %	-348 234

Tuloslaskelma

Elinvoiman hallinto	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	906 227	958 000	1 063 866	111,05 %	-105 866
Tuet ja avustukset	350 949	200 000	283 174	141,59 %	-83 174
Muut toimintatuotot	12 254 916	12 235 800	12 205 851	99,76 %	29 949
Toimintatuotot	13 512 092	13 393 800	13 552 891	101,19 %	-159 091
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-367 617	-330 500	-372 292	112,65 %	41 792
Palvelujen ostot	-7 100 881	-7 550 200	-7 541 741	99,89 %	-8 459
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 952 462	-2 001 100	-1 660 559	82,98 %	-340 541
Avustukset	-24 500	-24 000	-24 398	101,66 %	398
Muut toimintakulut	-1 978 173	-1 622 200	-1 722 404	106,18 %	100 204
Toimintakulut	-11 423 633	-11 528 000	-11 321 394	98,21 %	-206 606
TOIMINTAKATE	2 088 459	1 865 800	2 231 497	119,60 %	-365 697
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-15		15
VUOSIKATE	2 088 459	1 865 800	2 231 482	119,60 %	-365 682
Poistot ja arvonalentumiset	-3 936 437	-3 992 600	-4 577 642	114,65 %	585 042
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 847 978	-2 126 800	-2 346 160	110,31 %	219 360

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Käynnistyneet sijoittumisneuvottelu 20kpl Sijoittuneet yritykset 2kpl	Toimenpiteillä jo itsessään numeerinen tavoite	Sisältyy talousarvioon	Yritysten kanssa on sijoittumisesta menossa useampi neuvottelu. 31.12. mennessä on myyty neljä tonttia ja vuokrattu yksi. Kaksi tonttia on varattuna.

Vastuutaho: Elinkeinopäällikkö

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Soiva Metsä – ystävämetsä Suomussalmelta	Kartoitus ja toteutus	Sisältyy talousarvioon	Toteutettiin syksyn 2025 aikana Kunnontiimiin ja ulkoisen palveluntuottajan kanssa. Asennus keväällä 2026.

Vastuutaho: Projektiasiantuntija

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikennepalvelut			
Kuljetusoppilaiden määrä/käyttöaste linjaliikenteessä (%)	44,3	60	52
Matkustaja/Nousijamäärät kpl/v (linjaliikenne), sis. koululaiset	-	350 000	433 353
Nettokustannukset euro/nousu	-	3,00	2,60
Palveluliikenne (HOPPA) matkustajamäärät/v	2 704	2 700	2 714
Elinkeinopalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Yrityskäynnit		50	52
Yrityksille järjestetyt tapahtumat		20	21
Käynnistyneet sijoittumisneuvottelut		20	10
Sijoittuneita yrityksiä		2	3
Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kiinteistöjen korjausvelka (M€) (lähtien pidettävät ja ylläpidettävät kohteet)	4,3	3,0	0,8
Energiatehokkuus, sähkö (kWh/rm3) (kaikkien käytössä olevien rakennusten osalta)	13,5	14,3	13,7
Energiatehokkuus, lämpö (kWh/rm3)	23,5	24,3	23,8

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntakokeilulain mukainen toiminta päättyi 31.12.2024 ja vuoden 2025 alusta työvoimaviranomaiset siirtyvät työllisyysalueille. Hollola luotsaa vastuukuntana Päijät-Hämeen työllisyysaluetta ja muutoksen myötä kuntaan rakentuu toiminnaltaan uudenaikaiset, kunnan elinvoimaa ja työvoimaviranomaisen työtä tukevat työllisyys- ja kotoutumispalvelut.

Työllisyyden kehitys on muutaman vuoden ajan ollut havaittavissa haasteellisempänä, jossa on korostunut pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden kasvu, väestörakenteen muutos ja taloustilanteen laskusuhdanne. Myös korona-ajan ja Ukrainan sodan tuomat poikkeustilanteet herättivät entistä vahvemman tarpeen ennakointiin, tiedolla johtamiseen ja varautumiseen. Hollolan kunnassa työllisyystilanne on ollut positiivisempaa, kuin Päijät-Hämeessä yleisesti. Vuoden 2025 aikana Hollolan työttömyysprosentti oli tammikuussa ja joulukuussa 9,9 %:a laskien parhaimmillaan syys- ja lokakuussa 8,8 %:iin. Valtakunnallinen työttömyysprosentti oli joulukuussa 2025 13,0 %:a.

Hollolan työllisyyspalveluissa tuotettiin toimintavuonna yksilö- ja ryhmämuotoisia valmennuspalveluita, otettiin käyttöön työllisyyden kuntalisä (Hollola-lisä), jota myönnettiin viidelle työnhakijalle. Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tarjosivat myös työllisyyttä sekä yrittäjyyttä edistäviä tukia kuten kesätyöseteliä ja kesäyrittäjyysseteliä, jotka tukivat nuorten työllisyyttä ja osallisuutta. Nuorille suunnattu monialaista palvelua tarjoava Ohjaamo aukesi syyskuussa. Vieraskielisten palvelua tehostettiin ja yhteistyötä IHL ja IWL kanssa lisättiin. Kotoutumisen edistämiseksi työllisyys- ja kotoutumispalvelut hakivat kahta hanketta (ESR+ ja AMIF) liittyen vieraskielisten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien tukemiseksi työelämään siirtymiseksi, odotamme tuloksia. Työllisyys- ja kotoutumispalvelut aloittivat yhteistyön elinkeinopäällikön kanssa, esimerkiksi yrityspalveluita tehostamalla. Yhteistyöllä kehitettiin toimintamallia, jotta kunta pystyisi tukemaan alueen yrittäjiä esimerkiksi työvoiman saatavuudessa.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalveluiden palvelut muuttuvat, kun työllisyysalueet aloittavat toimintansa, lakimuutosten myötä mm. kuntakokeilulain mukaiset tehtävät poistuvat ja palkkatuettu työllistäminen lakkaa. Työllisyyspalveluiden toiminnallisuuteen ja palvelun painopisteisiin vaikuttaa olennaisesti myös rahoitusmallin muutos.

Työllisyyspalveluiden toiminnan painopisteet vuonna 2025 nousevat lakimuutosten ja talouden kautta. Toiminnallisuudessa korostuu kunnan elinvoima, houkuttelevuus ja pitovoima sekä valmennukselliset palvelut ja työllisyyttä edistävät toiminnot, joissa mm. osaamisen kehittämisen ratkaisujen väyliä nostetaan vahvemmin ja laajemmin mukaan. Työllisyyspalveluiden toiminnassa nousee entistä vahvempana elinkeinopalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö ja yrityksille tarjottavien palveluiden ratkaisut. Tämän lisäksi nuorten palveluissa Ohjaamo-toimintaa ja nuorisopalveluiden kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään sekä huomioidaan kotoutumislain muutos ja sitä kautta vastuiden kasvaminen kuntasektorilla. Työllisyyspalveluissa, ja kokonaisuudessaan kunnan työllisyyttä edistävissä palveluissa, korostuu verkostoyhteistyön merkitys siirtymävaiheessa, jonka rahoitusmallin muutos ja työvoimaviranomaisen tehtävien siirtyminen kuntien vastuulle luo.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	828 201	50 000	236 314	472,63 %	-186 314
Toimintakulut	-3 232 874	-3 459 800	-3 322 935	96,04 %	-136 865
TOIMINTAKATE	-2 404 673	-3 409 800	-3 086 621	90,52 %	-323 179

Tuloslaskelma

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	105 228	0	1 932		
Tuet ja avustukset	455 470	50000	223138	446,28 %	-173 138
Muut toimintatuotot	267 503	0	11244		-11 244
Toimintatuotot	828 201	50 000	236 314	472,63 %	-186 314
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 610 049	-1 243 800	-905 952	72,84 %	-337 848
Palvelujen ostot	-343 691	-113 300	-120 915	106,72 %	7 615
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 983	-9 300	-30 849	331,71 %	21 549
Avustukset	-1 171 605	-2 055 000	-2 188 309	106,49 %	133 309
Muut toimintakulut	-50 545	-38 400	-76 911	200,29 %	38 511
Toimintakulut	-3 232 873	-3 459 800	-3 322 936	96,04 %	-136 864
TOIMINTAKATE	-2 404 672	-3 409 800	-3 086 622	90,52 %	-323 178
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 404 672	-3 409 800	-3 086 622	90,52 %	-323 178

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Neuvonta- ja ohjauspalvelujen tehokkuus ja tavoitavuus;	Tavoitettujen asiakkaiden määrä (ml. tilaisuudet)	Sisältyy talousarvioon	376 sisältää työkyky

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Työllisyyspalvelujen valmennuksellisten asiakkaiden tavoitteellisen asiakasprosessin onnistuminen	Valmennuksessa olevista asiakkaista 60 % siirtyä positiivisesti eteenpäin	Sisältyy talousarvioon	48 %
---	---	------------------------	------

Vastuutaho: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valmennukselliset/työkyky (asiakasmäärä/vuosi)		120	96
Palkkatukityöllistäminen (rahoitusmallin muutos, Kunta-lisä)	54	2	5

Kuntatekniikka

Vastuutaho: Sauli Tiensuu, kuntatekniikan päällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntatekniikan vastuualueelle kuuluvat liikennealueiden (kadut, kevyen liikenteen väylät, parkkialueet, sillat sekä katu- ja liikennevalot), puistojen ja yleisten alueiden (puistot, tori ja aukiot sekä leikkipaikat) sekä liikuntapaikkojen ja -alueiden (Heinsuon urheilukeskus, jäähallin jäänhoito, urheilukentät, uimarannat, ladut ja ulkoilureitit) kunnossapito ja rakentaminen.

Kuntatekniikan yleisten alueiden alueurakoitsijan kanssa käytiin keväällä 2025 neuvotteluja sopimuksen ennen aikaisesta purkamisesta. Sopimuksen päättämisestä yhteisymmärryksessä päätettiin Kunnanhallituksen kokouksessa 26.5.2025. Kunnossapidon uusi palveluntuottaja aloitti työt 1.1.2026.

Kuntatekniikan hallinnon henkilöstö on ollut pääosin työllistettynä alueurakan kilpailutuksen vuoksi ja asioita on jouduttu priorisoimaan kilpailutuksen läpivienniksi. Hankinnan valmistelua tehtiin jo keväästä lähtien. Kilpailutus suoritettiin 4.7.-7.8.2025. Edellisen sopimuksen loppuunsaattaminen ja uuden sopimuksen aloittaminen sitoi edelleen loppuvuoden ja myös tulevan vuoden osalta kuntatekniikan henkilöstöä.

Kuntatekniikassa eläköityi 2025 kaksi työntekijää. Uusia työntekijöitä aloitti kesäkuussa rakennuttaja sekä ylläpitovalvoja.

Investointien puolella vuonna 2024 aloitetut työmaat (Sorvasen alueen rakentaminen ja Paassilta-Hopeakallio rv.8) valmistuivat sopimuksen mukaisesti. Heinsuon ak:n peruskorjaus sekä Soramäen kiertoliittymän rakentaminen valmistuivat 2025 aikana. Ystävyysskuntaraitin ja historiapolun osalta toteutus siirtyy vuodelle 2026 vesihuoltosaneeraustarpeen vuoksi, joka ei ollut tiedossa riittävän ajoissa. Keskuskorttelien kehittämisen investoinnit siirtyvät, ja niiden toteutusta arvioidaan suhteessa Hollola-talon rakentumiseen. Katusuunnitelmat Keskuskadun osalta asetetaan nähtäville tammikuussa 2026. Pukkomäen työmaatien kilpailutus suoritettiin kesän aikana, työ kuitenkin keskeytettiin tarvittavien luontoarvojen selvityksen vuoksi.

Kuntatekniikan oman henkilöstön voimin toteutettiin Kalevan leikkipuisto, jonka välinetoimittajaksi valittiin yleisöäänestyksellä Kompan. Terveystien virkistyspalvelualueen pyöräreittien ja tasapainoalueen reitit valmistuivat lokakuun loppuun mennessä.

Ulkoliikuntapaikkojen osalta on uimarantojen turvallisuusasiakirja päivitetty kesän aikana sekä riskienarviointi suoritettu kesällä uimakauden alettua. Vesikansan liikuntapaikkojen hoidon palvelusopimus kilpailutettiin ja uusi palveluntuottaja aloittaa työt tammikuussa 2026.

Kaivulupavalvontaa on työllistänyt merkittävästi kuitukaapeleiden kaivajat. Kuitukaapeleita on kaivettu useisiin eri kohteisiin eri toimijoiden puolesta. Kaivuureittien viimeistelyjen ja aikataulujen osalta on ollut paljon puutteita. Loppulaadun osalta toimijoita on yritetty ohjata parempaan suuntaan ja osa alueista saatu valmiiksi.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Paassilta-Hopeakallio alueen esirakentaminen, Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen, Terveystien sillankorjaus sekä Keskuskortteleihin liittyvän infran rakentaminen. Terveystien virkistyspalvelualueetta edistetään seuraavalla vaiheella ja jatketaan yleissuunnitelman laadintaa. Leikki- ja ulkoliikuntapaikkojen kunnostussuunnitelmat päivitetään ajan tasalle.

Tavoitteena on kehittää toimintaa uuden alueurakoitsijan kanssa hyvässä yhteistyössä siten, että saavutetaan tavoiteltu työn laatutaso. Alueurakoitsijan kanssa haasteita urakoitsijan henkilöstön pysyvyyden kanssa.

Kuntatekniikka	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	805 635	362 500	575 316	158,71 %	-212 816
Valmistus omaan käyttöön	93 175	50 000	75 427	150,85 %	-25 427
Toimintakulut	-2 698 302	-2 756 000	-3 045 319	110,50 %	289 319
TOIMINTAKATE	-1 799 492	-2 343 500	-2 394 576	102,18 %	51 076

Tuloslaskelma

Kuntatekniikka	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97 815	34 000	63 069	185,50 %	-29 069
Maksutuotot	12 338	82 000	0	0,00 %	82 000
Tuet ja avustukset	16 558	0	84 587		-84 587
Muut toimintatuotot	678 923	246 500	427 661	173,49 %	-181 161
Toimintatuotot	805 634	362 500	575 317	158,71 %	-212 817
Valmistus omaan käyttöön	93 175	50 000	75 427	150,85 %	-25 427
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-729 362	-722 300	-748 392	103,61 %	26 092
Palvelujen ostot	-1 506 116	-1 523 900	-1 652 700	108,45 %	128 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-341 148	-368 100	-272 663	74,07 %	-95 437
Muut toimintakulut	-121 677	-141 700	-371 564	262,22 %	229 864
Toimintakulut	-2 698 303	-2 756 000	-3 045 319	110,50 %	289 319
TOIMINTAKATE	-1 799 494	-2 343 500	-2 394 575	102,18 %	51 075
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-1		1
VUOSIKATE	-1 799 494	-2 343 500	-2 394 576	102,18 %	51 076
Poistot ja arvonalentumiset	-2 289 540	-2 384 600	-2 341 544	98,19 %	-43 056
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 089 034	-4 728 100	-4 736 120	100,17 %	8 020

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Katujen rakentaminen ja perusparantaminen, km	0,9	1,8	1,3
Kevyen liikenteen väylien rakentaminen ja perusparantaminen, km	0,0	0,9	0,9
Leikkipaikkojen rakentaminen ja perusparantaminen, kpl	2	2	2
Liikuntapaikkojen ja -alueiden hoitokustannukset, t€ (netto)	568	590	530

Kehitys- ja Kaavoituspalvelut

Vastuutaho: Ilkka Korhonen, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Kehitys- ja kaavoituspalvelujen vastuualueelle kuuluvat kunnan kehittäminen kaavoituksellisin keinoin laatimalla yleis- ja asemakaavoja, joilla varmistetaan riittävä tonttireservi huomioiden kunnan kasvusuunnat. Palveluihin kuuluvat maankäytön tehtävät, joista merkittävin on maanhankinta ja tonttimyynti/vuokraus. Paikkatietopalvelut liittyvät molempiin päätehtäviin sekä kunnan yleisiin paikkatietotarpeisiin tukipalveluina.

Tarkastelujaksolla hyväksyttiin Pyhäniemen vanhainkodin ympäristön asemakaava, Vähäselänojan asemakaava sekä Paassillan yritysalueen laajennusta koskeva asemakaava. Norolanpellon ja Salpakankaan koulun ympäristön asemakaavaehdotukset olivat nähtävillä ja valmisteltiin hyväksymiskäsittelyyn. Vähä-Tiilijärvenkujan ja Kullervontien asemakaavat olivat luonnoksina nähtävillä. Lisäksi tarkastelujaksolla on työstitetty Hälvälän koulun ja Kyyhkylä I alueen asemakaavoja sekä Nostavan alueen osayleiskaavoja.

Maankäytössä merkittävimmät tarkastelujakson töistä olivat maanhankinnassa seuraavasti: Hirvimäen asemakaavoitettuun pientaloalueeseen etelästä rajoittuva noin 10 hehtaarin kiinteistö ostettiin tulevaisuuden kaavoitustarpeita varten ja Nostavalta Nostavantien varteen sijoittuvalta asemakaavoituskohteisiin rajoittuvalta alueelta ostettiin noin 22 hehtaaria. Lisäksi ostettiin Nostavalle tavoiteltavan henkilöliikenneasemapaikan läheisyydestä noin 11 hehtaarin kokoinen kiinteistö. Yhteensä raakamaata ostettiin noin 43 hehtaaria.

Paikkatietopalveluiden osalta keskeisin kehitystyö sisälsi rakennetun ympäristön tietojärjestelmälain ja rakentamislain sekä niitä tarkentavien asetusten edellyttämiä muutostöitä Trimble Locus-kuntatietojärjestelmään järjestelmäntoimittajan kehityshankkeina.

Vuosien 2023 – 2024 tehtyjen avohakkuiden uudistamistyöt on kilpailutettu ja osin jo toteutettu yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa vuoden 2025 aikana. Maanmuokkaukset on tehty, metsurit tekevät viimeiset puuttuvat istutukset kevään 2026 aikana. Hämeenkosken taajamametsänhoitotyöhanke on päättynyt konetöiden osalta. Hankkeen viimeisessä osassa tehdään koneellisesti käsiteltyjen kuvioiden jälkiraivaukset sekä muut raivaussahatyöt taimikkokuvioilla. Seuraavaa taajamametsänhoitohanketta valmistellaan Tiilikankaalle.

Alkuvuonna käynnistyneessä Nostavan logistiikkakeskusalueen ensiharvennushankkeessa päästiin töihin elokuun alusta lintujen pesimäaikarauhoituksen päätyttyä. Työt ovat edenneet odotetusti ja leimikon loppumittaus tehdään touko-kesäkuussa 2026. Puukauppa tehtiin parhaiden hintojen aikaan ja hanketta voidaan pitää toistaiseksi hyvin onnistuneena. Närepuron kirjanpainajaleimikko on kesken, talviharvennukset ovat odottaneet kunnon pakkasia.

Lapsia ja nuoria perehdytettiin metsänhoitoon vuoden 2025 aikana. Viime talvena pidettiin pienimuotoinen hakkuunäytös Nostavan koulun oppilaille, kun pienmoto oli harventamassa koulun lähimetsää. Syyskuussa Kalliolan koulun oppilaat pääsivät istuttamaan männyn ja kuusen taimia koulun viereiseen Kalliomettään.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Kaavoitus

Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa jatketaan vuonna 2023 ja 2024 alkaneita mittavampia kaavoitushankkeita, joilla saadaan huomattavasti ja monipuolisesti lisättyä asuintonttimäärää. Kaavoituksen sisältö painottuu vuonna 2025 uudisasuntoalueiden kaavoituksen jatkamiseen Salpakankaan koulun ympäristössä, Vesikansassa Vähäselänojan ja Norolanpellon alueella sekä Nostavassa Kyyhkylä I ja II asemakaavoihin. Lisäksi asuinalueen asemakaavoitusta tehdään Hämeenkosken keskusta-alueelle päivittämällä ja laajentamalla nykyistä kaavaa. Näillä asemakaavoituskohteilla luodaan Hollolan lähivuosien kasvusuunnille runsaasti asumisen tontteja, vuonna 2025 noin 125 pientalohuoneistoa

Vuonna 2025 merkittävimmät pientalotonttimäärän kasvut suuntautuvat Nostavan Kyyhkylään ja Vesikansassa Norolanpellon ja Vähäselänojan alueille. Näiden keskeisimpien uudisalueiden yhteenlaskettu tonttimäärä on noin 110 kpl erillispientalotonttia ja 8 kpl asuinpienalo/rivitalotonttia. Kyseiset kohdealueet eivät kuitenkaan vastaa pidemmän aikavälin tonttituotannon tarpeita strategisen tavoitteiden mukaisesti ja siksi kasvusuuntien maanhankinta on hyvin merkittävässä roolissa tulevien vuosien asuin- ja yritysalueiden kaavoituksen mahdollistamiseksi. Yritysalueen asemakaavoituksessa ensivuoden kohteena on Paassillan alueen kasvattaminen valtatievarressa.

Vuonna 2024 aloitettiin keskeisen pidemmän aikavälin kasvun mahdollistava Nostavan osayleiskaavoitus ja lisäksi kierrätysalueen osayleiskaavoitus. Kyseinen Nostavan alue tulee olemaan kuntakeskuksen kasvusuunta ja kaavalla tavoitellaan rautatieaseman toteuttamista Hollolalla. Näin lisätään julkisen liikenteen käyttöä ja saavutettavuutta.

Maaomaisuus ja paikkatieto

Vuonna 2024 maata on ostettu tähän mennessä Salpakankaalta ja Nostavalta noin 30 hehtaaria ja lisäksi tulossa noin 7 hehtaarin alue Kalliolassa. Neuvotteluja on käynnissä Nostavalla, Salpakankaalla ja Vesikansassa, joiden maanhankinnan arvioidaan toteutuvan 2024-2025 vuoden vaihteessa. Asuintontteja on myynnissä/vuokrauksessa kuntakeskuksessa Hirvimäen alueilla, Vesikansassa Tasatarhan alueella, Herralassa, Hämeenkoskella ja Nostavalla.

Syksyn 2024 aikana rekrytoidaan paikkatietoasiantuntijaa, jonka työpanos toivotaan olevan käytössä heti alkuvuodesta 2025.

Metsätalous ja taajamametsien hoito

Vuoden 2025 kuluessa saatetaan tarvittavilta osin päätökseen niiden kuvioiden uudistamistyöt, jotka on myyty pystykaupalla vuonna 2023 ja hakattu vuosien 2023-2025 aikana. Kantorahatulot allokoidaan suunnitelman mukaisesti eri kalenterivuosille. Työ metsävaratiedon ajantasaistamiseksi jatkunee vuoden 2025 loppupuolelle saakka.

Vuonna 2025 kaikki hakkuu- ja hoitotyörästit tehdään Hämeenkosken, Herralan sekä Hollolan kirkonseudun alueilta niin metsätalousalueilta kuin taajamametsistäkin. Painotus on työmaiden keskittämisessä ja energiapuukorjauksessa. Kunta pyrkii käyttämään hyödyksi korkeasuhdanteen energiapuumarkkinoilla.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Kaavoitus	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	15 477	10 000	14 843	148,43 %	-4 843
Toimintakulut	-908 129	-995 400	-860 846	86,48 %	-134 554
TOIMINTAKATE	-892 652	-985 400	-846 003	85,85 %	-139 397
Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 025 444	994 000	1 081 400	108,79 %	-87 400
Toimintakulut	-750 768	-821 800	-914 883	111,33 %	93 083
TOIMINTAKATE	274 676	172 200	166 517	96,70 %	5 683
Metsätalous	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	380 584	430 000	706 875	164,39 %	-276 875
Toimintakulut	-107 633	-247 400	-466 811	188,69 %	219 411
TOIMINTAKATE	272 951	182 600	240 064	131,47 %	-57 464

Tuloslaskelma

Kehitys- ja kaavoituspalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	419 627	458 000	752 477	164,30 %	-294 477
Maksutuotot	8 565	14 000	0	0,00 %	14 000
Muut toimintatuotot	993 313	962 000	1 050 641	109,21 %	-88 641
Toimintatuotot	1 421 505	1 434 000	1 803 118	125,74 %	-369 118
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-779 389	-828 300	-840 030	101,42 %	11 730
Palvelujen ostot	-602 238	-995 900	-1 019 989	102,42 %	24 089
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 919	-12 800	-36 821	287,66 %	24 021
Avustukset	-126 031	-127 000	-107 000	84,25 %	-20 000
Muut toimintakulut	-245 954	-100 600	-238 700	237,28 %	138 100
Toimintakulut	-1 766 531	-2 064 600	-2 242 540	108,62 %	177 940
TOIMINTAKATE	-345 026	-630 600	-439 422	69,68 %	-191 178
Rahoitustuotot ja -kulut	427	0	-4		4
VUOSIKATE	-344 599	-630 600	-439 426	69,68 %	-191 174
Poistot ja arvonalentumiset	-7 935	-2 200	-2 194	99,73 %	-6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-352 534	-632 800	-441 620	69,79 %	-191 180

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpi- de	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Hollolan kunnan metsäohjelma	Metsäohjelma puuttuu	Sisältyy talousarvioon	Luonnos kommenttikierroksella

Vastuutaho: Metsäasiantuntija

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Kaavoitus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Uusia kaavoitettuja tontteja (Erillispientalo), kpl	0	125	44
Uutta rakennusoikeutta (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m ²	0	20 000	7061
Uutta rakennusoikeutta (Kerrostalo, sis. liikehuoneistoja), k-m ²	6 800	19 000	0
Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Raakamaan hankinta, hehtaaria	37,7	50	43
Tonttireserviä (Erillispientalo) yht. kpl	318	450	340
Tonttireserviä (Asuinpientalo, Rivitalo), yht. k-m ²	42 797	65 000	49 858
Tonttireserviä (Kerrostalo, Asuin- ja liikehuoneisto) yht. k-m ²	28 860	42 000	28 860
Tonttireserviä (Teollisuus- ja varastorak.) yht. ha	38,6	41	39,9
Tonttireserviä (Liike- ja toimistorak.) yht. ha	15	15	10
Tonttireserviä (Tavaraliikenneterminaali) yht. ha	65	65	65
Tonttireserviä (Palvelurak.) yht. ha	1,1	1	1,1
Uusia erillispientalotontteja annettu luovutukseen	12	30	30
Myyty tai vuokrattu (Erillispientalo), kpl	12	30	22
Myyty tai vuokrattu (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m ²	622	3 000	0
Myyty tai vuokrattu (Kerrostalo, Liikehuoneisto), k-m ²	0	7700	0

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuutaho: Pekka Laitinen, kehityspäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Rakennusvalvonnassa keskityttiin alkuvuonna uuden rakentamislain voimaantulon aiheuttamiin muutoksiin. Kunnan rakennusjärjestys sekä tarvittavat muutokset esim. sovelluksiin ja asiakasohjeisiin tehtiin vuoden alussa. Muutostilanne aiheutti runsaasti asiakaskysymyksiä ja neuvontatarvetta. Yritystonttien kysynnän kasvu näkyi yritystoiminnan rakentamishankkeiden käynnistymisenä. Myös pientalorakentaminen elpyi hieman edellisten vuosien tasolta.

Ympäristövalvonnassa jatkettiin vireillä olevien vaativien yhteislupahakemusten (maa-aines- ja ympäristölupa) valmistelua. Valmistuneista päätöksistä tehtiin myös muutostenhakuja, mikä työllisti päätösten valmistumisen jälkeenkin. Vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon projektin loppuraportti valmistui ja osoitti projektin onnistuneeksi valvontavelvollisuuden, riskienhallinnan sekä vesihuoltolaitoksen toiminnan ja talouden kannalta. Projektin viimeisien vapautushakemusten käsittelyä sekä liittymisten määräaikojen valvontaa jatkui 2025 puolella, mutta käytössä ei ollut enää projektille osoitettua määräaikaista työpanosta. Vuoden lopulla aloitettiin valmistelu kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivittämiseksi, josta määriteltiin 2026 vuodelle tavoitteeksi luonnosvaiheen nähtäville asettaminen. Kevät- ja kesäkauteen erityisesti painottuvat haittailmoitukset ja niiden käsittely ovat osaltaan kuormittaneet työtilannetta.

Myös vesistöissä oli ennakoitua suuremman työmäärän vaatineita kohteita, kuten esim. Teuronjoen patohankkeet. Pienjärvien tarkkailua toteutettiin 2022–2027 aikavälin tarkkailuohjelman mukaisesti. Vesistötyötä tehtiin Hollolan Vesistövisio 2025 –ohjelman mukaisesti eri yhteistyötahojen kanssa. Vuoden lopulla linjattiin tavoitteeksi Vesistövisio 2025-ohjelman päivittäminen osaksi Monta Luontoa-suunnitelmaa 2026 aikana. Hankerahoituksella toteutettavia töitä jatkettiin elinvoiman palvelualueen laajempaan yhteistyöhön.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan maksutuloja kertyi molemmista toiminnoista yhteensä yli 90 000 e arvioitua enemmän. Tulokertymää kasvattivat mm. rakennusvalvontataksan korotus, sekä ennustettua suurempi lupa-asoiden ja rakennushankkeiden määrä. Ylitykseen vaikutti myös edellisiä vuosia pienempänä talousarvioon asetettu tuloarvio, jolla ennakoitiin uuden rakentamislain vaikutusta lupamäärien vähenemiseen. Myös yritystonttien kasvanut kysyntä näkyi yritystoiminnan rakennushankkeiden lisääntymisenä. Myös vastualueen kulut alittuivat n. 30 000 eurolla, pääosin palveluiden ostoista saavutetuilla säästöillä.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

2025 vuoden alussa voimaan tuleva uusi rakentamislaki muuttaa rakentamisen luvanvaraisuutta ja tulee vähentämään lupahakemusten määrää. Samalla laki tuo luvanvaraiseen rakentamiseen uutta sääntelyä ja uusia tehtäviä rakennusvalvonnalle. Luvan tarpeesta vapautettu rakentaminen lisää oletettavasti jälkivalvontaa ja asiakasyhteydenottojen selvittämistä. Tiedonhallinta ja rekisteritietojen toimittaminen muuttuu siirtymäajan puitteissa ja edellyttää tietojärjestelmien muutoksia, sekä työpanosta tietojen käsittelyssä. Sääntelyn muuttuminen lisää ohjauksen ja neuvonnan tarvetta alkuvaiheessa ja kaikkia käytäntöjä tulee varautua päivittämään kokemusten ja tarpeiden perusteella.

Arkistojen digitointia jatketaan kunnan omana työnä konsernipalvelujen toimesta, tavoitteena saada 2025 aikana valmiiksi kaikki digitoitavaksi suunniteltu rakennuslupa-aineisto. Digitoinnin valmistuminen mahdollistaa aineistojen tarjonnan lisäämistä sähköisessä kauppapalvelussa. Edellisinä vuosina toteutettu kiinteistöveroselvitys aiheuttaa vielä asiakaspalvelun tarvetta muuttuneisiin verotietoihin liittyvinä asiakaskyselyinä.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022-2025 välille hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttäviin tarkempaan valvontaohjelmiin. Valvontasuunnitelman päivittäminen 2026 alkavalle kaudelle on ajankohtaisena työnä. Toiminta keskittyy 2025 viranomaistehtäviin. Vireillä on useita vaativia maa-aines- ja ympäristölupa-asioita, jotka edellyttävät työpanoksen keskittämistä lupa-asioihin. Työtilanteen mahdollistaessa osallistutaan myös edistämistehtäviin ja annetaan ympäristönsuojelun asiantuntija-apua projektiasiantuntijalle hanke- ja projektitehtävissä, kuten esim. strategiaan ohjelmiin perustuvan "monta luontoa"-ohjelman toteutuksessa.

Vesistötyötä tehdään yhteistyönä alueen vesistötyöhön keskittyneiden yhteisöjen kanssa. Hollolan vesistövisio 2020-2025-ohjelman päivittäminen uudelle kaudelle on ajankohtaisena tarpeena. Vesistötyössä ajankohtaisina yhteistyöhankkeina ovat esim. Teuronjoen patohankkeen toteutus, Hahmajärven patohankkeeseen osallistuminen ja Vähä-Tiilijärven tilanteen edellyttämät toimenpiteet. Lisäksi osallistutaan muiden vesistöjen osalta yhteistyöhön tarpeen mukaan. Pienjärvien tilan seuranta tehdään 2022-2027 ajalle hyväksytyn seurantaohjelman mukaisesti.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektin päätyttyä jää joukko kiinteistöjä, joilla verkostoon liittymisen määräaika ajoittuu 2025 vuodelle. Projektin määräaikaisen viran päätyttyä, kohteiden valvontaan tai jatkotoimenpiteisiin ei ole osoittaa resursseja. Sähköisen asioinnin ja tiedonhallinnan lisääntyminen myös valtionhallinnon järjestelmissä aiheuttaa ympäristövalvonnassa lisätyötä tietojen päivittämisessä, toimittamisessa ja asiakkaiden ohjaamisessa.

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Rakennusvalvonta	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	215 707	155 000	238 279	153,73 %	-83 279
Toimintakulut	-394 632	-388 800	-378 584	97,37 %	-10 216
TOIMINTAKATE	-178 925	-233 800	-140 305	60,01 %	-93 495
Ympäristönsuojelu	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	68 118	50 000	59 784	119,57 %	-9 784
Toimintakulut	-447 374	-386 800	-366 832	94,84 %	-19 968
TOIMINTAKATE	-379 256	-336 800	-307 048	91,17 %	-29 752

Tuloslaskelma

Rakennus- ja ympäristöpalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 690	5 000	6 072	121,44 %	-1 072
Maksutuotot	261 085	200 000	291 992	146,00 %	-91 992
Tuet ja avustukset	13 871	0	0		
Muut toimintatuotot	179	0	0		
Toimintatuotot	283 825	205 000	298 064	145,40 %	-93 064
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-537 958	-493 500	-492 912	99,88 %	-588
Palvelujen ostot	-193 387	-181 300	-134 381	74,12 %	-46 919
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 764	-2 700	-2 806	103,93 %	106
Avustukset	-89 999	-78 000	-97 647	125,19 %	19 647
Muut toimintakulut	-18 899	-20 100	-17 670	87,91 %	-2 430
Toimintakulut	-842 007	-775 600	-745 416	96,11 %	-30 184
TOIMINTAKATE	-558 182	-570 600	-447 352	78,40 %	-123 248
Rahoitustuotot ja -kulut	3	0	0		
VUOSIKATE	-558 179	-570 600	-447 352	78,40 %	-123 248
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-558 179	-570 600	-447 352	78,40 %	-123 248

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Rakennusvalvonta	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lupahakemusten määrä yhteensä, kpl	260	200	156
Valmistuneet asunnot, kpl	34	40	34
Asuinrakennukset myönnettyissä luissa, k-m2	5 128	6 000	9 882
Vapaa-ajan rakennukset myönnettyissä luissa, k-m2	412	800	948
Palvelu- ja liikerakennukset myönnettyissä luissa, k-m2	5 274	2 000	7 088
Teollisuus- ja varistorakennukset myönnettyissä luissa, k-m2	969	2 000	2 458

Ympäristönsuojelu	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ympäristölupapäätökset, kpl	6	3	4
Maa-aineslupapäätökset, kpl	2	1	4
Valvontaohjelman mukaiset ympäristö- ja maa-aineslupien tarkastukset, kpl	33	30	28
Vireillä olevat hallintovireillepanot, kpl	11	20	9

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuutaho: Helena Simolin, palvelupäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Ruoka- ja siivouspalvelujen tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä ateriapalveluita kunnan koulujen ja päiväkotien asiakkaille, ja yhteisesti sovitun laatutason mukaista puhtautta kunnan kiinteistöissä, lukuun ottamatta Heinsuon ja Kalliolan elinkaarikouluja.

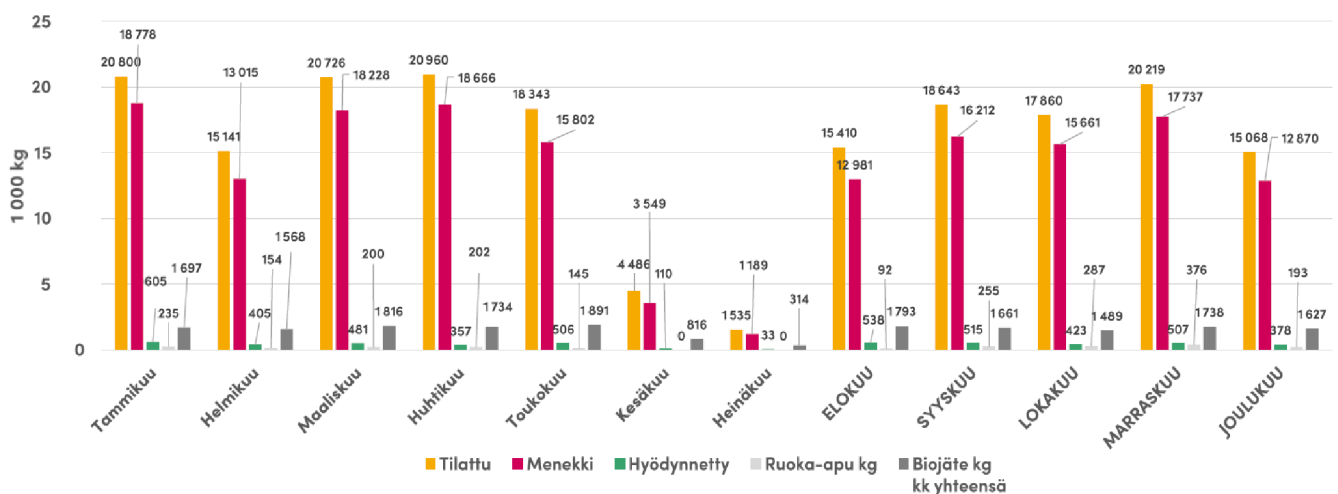
Ruoka- ja siivouspalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusopimuksen sisältö on tarkemmin avattu palvelukuvauksissa, joissa on määritetty toiminnan tavoitteet, vastuut ja velvoitteet. Palvelukuvaukset on päivitetty vuoden 2025 aikana yhteistyössä hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Ruoka- ja siivouspalveluissa on jatkettu säännöllisten asiakaskyselyjen toteuttamista. Vuoden 2025 asiakaskysely on toteutettu maaliskuussa. Saadun palautteen pohjalta toimintaa on parannettu asiakastoiveiden mukaisesti. Toiminnassa tehtävät parannukset ja muutokset on dokumentoitu ja tuotu tiedoksi asiakkaille kunnan verkkosivuilla. Tulokset ja tarvittavat muutokset on käyty läpi kunnan esihenkilöiltäpäivässä 13.5.2025. Yhtenä asiakastoiveena on ollut jälkiruokien tarjoaminen lounaan yhteydessä.

Viikolla 44 on otettu uusi ruokalista käyttöön, jonka myötä jokaisen lounasaterian yhteydessä on tarjottu jälkiruokana hedelmä. Omena ja banaani on ollut tilattavissa luomutuotteena, ja tällä on ollut vaikutusta käytettävien luomutuotteiden kilomäärään. Luomun osuus on noussut 17 %/kg kokonaisuustoista. Vuonna 2024 osuus on ollut n. 4,5 %.

Ruokahävikin vähentämiseksi koulujen ylijäämäruuan jakamista on jatkettu seurakunnan kautta. Lisäksi ylijäämäruokaa on jaettu yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen Osuman kanssa. Vuonna 2025 ylijäämäruokaa on jaettu 2100 kg.

Alla olevassa vertailukaaviossa kuvataan koko vuoden 2025 lounaiden valmistusmäärää kiloissa/kk, lounaan menekki kg/kk, kuinka paljon on voitu uudelleen hyödyntää keittiöillä kg/kk, mikä osuus on mennyt ruoka-apuun kg/kk ja mikä osuus on mennyt biojätteeksi kg/kk.

Kustannustaloudellisesti tehokkaan toiminnan sekä laadukkaan palvelutason ylläpitämisen tärkeimpänä edellytyksenä on hyvinvoiva ja tehtävänsä sitoutunut osaava henkilöstö. Jatkuvan rekrytoinnin avulla ammattitaitoista henkilöstöä on saatu vakinaistettua. Ruoka- ja siivouspalveluissa on vakituista henkilöstöä

58. Vakituisten henkilöstön osatyökykyisyys ja muut poissaolot on aiheuttanut lyhyt- ja pitkäkestoista vajetta henkilöstömäärässä. Vajeeseen on pyritty vastaamaan jatkuvan rekrytoinnin lisäksi mm. sijaisjärjestelyin, mukauttamalla työtehtäviä työkykyä vastaavaksi, työaikajärjestelyillä ja työvoiman ostopalvelulla.

Työhyvinvoinnin parantamiseksi on annettu siivouspalvelun henkilöstölle työyhteisvalmennusta ja esihenkilöille syvennettyä työnohjausta. Lisäksi työn tueksi on järjestetty työn ohessa ammatillista koulutusta verkkokoulutuksena sekä oppisopimuskoulutuksena. Taloudellinen panos on ollut merkittävät 15 tuhatta euroa. Edellä mainittujen toimenpiteiden positiivinen vaikutus on näkynyt työhyvinvointi- ja pulssikyselyn tuloksissa.

Siivouspalveluissa on tapahtunut useita henkilöstövaihdoksia vuosien 2024–2025 aikana. Vaihdoiksi on vaikuttanut luonnolliset poistumat, työpaikan vaihdokset ja ammatinvalintapäätökset.

Ruoka- ja siivouspalvelut on osallistunut aktiivisena toimijana Kankaan koulun palon jälkeen Tiilikankaan koulun tilojen siivoamiseen ja järjestämiseen. Vastuualueen toiminnalla on ollut positiivinen vaikutus siihen, että Kankaan koulun toiminnot on voitu aloittaa heti palon jälkeisenä maanantaina normaalisti. Yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa on jatkettu uuden Kankaan koulun tilojen suunnittelussa mm. tukipalvelujen tilojen ja toimintojen osalta.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Hyvän asia- ja tehtäväkeskeisen toiminnan lisäksi henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat edelleen keskiössä. Esihenkilöiden työn tukeminen edesauttaa henkilöstöjohtamisessa.

Muutamia nostoja, joita jatketaan myös tulevana vuosina

- luomutuotteiden käyttöä jatketaan mm. maitotaloustuotteiden ja puurohiutaleiden osalta
- jokaisella viikolla tarjotaan lasten valitsemia suosikkiruokia, jotka merkitään ruokalistalle hymy hymiöllä
- kasvisruokien vaihtelevuuteen, makuun ja proteiinin lähteeseen panostetaan
- kasvisruoka on linjastossa tarjolla tasavertaisena vaihtoehtona liha/kala vaihtoehtojen kanssa
- paikallisia tuotteita tarjotaan joka viikko ja tuotteet merkitään ruokalistalle vihreällä lehdellä
- ruokalistat ovat saatavilla myös mobiiliversiona neljän viikon ajalta, joista voi lisäksi seurata aterian kokonaisenergian saantia ja hiilihydraattien määrää

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Siivouspalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 178 348	1 165 300	1 151 909	98,85 %	13 391
Toimintakulut	-1 092 888	-1 169 900	-1 157 526	98,94 %	-12 374
TOIMINTAKATE	85 460	-4 600	-5 617	122,11 %	1 017
Ruokapalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 888 491	3 128 200	3 015 571	96,40 %	112 629
Toimintakulut	-2 978 285	-3 162 400	-2 926 563	92,54 %	-235 837
TOIMINTAKATE	-89 794	-34 200	89 008		-123 208

Tuloslaskelma

Ruoka- ja siivouspalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 040 299	4 293 500	4 134 210	96,29 %	159 290
Tuet ja avustukset	26540	0	33 270		-33 270
Toimintatuotot	4 066 839	4 293 500	4 167 480	97,06 %	126 020
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 167 936	-2 420 200	-2 218 915	91,68 %	-201 285
Palvelujen ostot	-437 535	-485 400	-489 158	100,77 %	3 758
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106 340	-1 064 000	-1 013 146	95,22 %	-50 854
Muut toimintakulut	-359 362	-362 700	-362 870	100,05 %	170
Toimintakulut	-4 071 173	-4 332 300	-4 084 089	94,27 %	-248 211
TOIMINTAKATE	-4 334	-38 800	83 391	-214,93 %	-122 191
Rahoitustuotot ja -kulut	-46	0	0		
VUOSIKATE	-4 380	-38 800	83 391	-214,93 %	-122 191
Poistot ja arvonalentumiset	-31 455	-19 300	-9 835	50,96 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-35 835	-58 100	73 556	-126,60 %	-131 656

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Siivous- ja ruokapalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Siivouksen kokonaiskustannukset €/siiv.m ² /pv	0,11	0,13	0,13
Ruokapalvelu, kouluaterian keskihinta/€	3,21	3,33	3,25

Vesihuoltolaitos

Vastuutaho: Riikka Johansson, vesihuoltopäällikkö

Vastuualuepäällikön katsaus

Hollolan vesihuoltolaitos vastaa kunnan yleisen vesihuollon huolehtimisesta vesihuoltolain ja muun lainsäädännön mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuoltopalvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen. Uudesta 5-vuotiskaudesta neuvoteltiin ja sovittiin vuoden 2025 aikana niin, että se alkaa vuoden 2026 alusta alkaen. Hollolan vesihuoltolaitos omistaa vedenottamot, talousvesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostot sekä Hämeenkosken jätevedenpuhdistamon ja vastaa investointien suunnittelusta, toteutuksesta ja rahoituksesta.

Alkuvuoden aikana on hyväksytty vapaaehtoinen Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys sekä etäluettavien vesimittareiden toimitusehdot. Vesihuollon varautumissuunnitelman päivitys, asuin- ja teollisuusalueiden vesihuollon taloudellinen kannattavuustarkastelu sekä tulevien vuosien saneeraustarvetarkastelu ovat valmistuneet. Vesihuollon toiminta-alueen päivitys hyväksyttiin loppuvuodesta ja hulevesimaksun käyttöönoton selvitystyö jatkuu vuonna 2026.

Erillisinä vesihuollon suunnittelukohteina ovat valmistuneet Kukkilan vedenottamon uuden kaivon ja sen yhdysvesilinjan rakentamissuunnitelmat, Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon purkusuunnitelmat sekä Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymän kanssa Ruoppa-Lahti –runkovesijohdon rakentamissuunnitelmat. Kaavoituksen ja kuntatekniikan kanssa yhteistyössä on edistetty uusien asemakaava-alueiden vesihuollon yleissuunnittelua, kuntatekniikan kanssa mm. Tervämäen alueen ja Ystävyyskuntaraitin saneeraussuunnittelua.

Loppuvuodesta valmisteltiin 1.1.2026 alkaen voimaan tuleva hinnasto, jossa Ikääntyvän vesihuoltoverkoston saneeraustarpeeseen varaudutaan nostamalla vesihuollon perusmaksua 20 % ja jäteveden käyttömaksua 5 %. Talousveden käyttömaksu ja liittymismaksut säilyivät ennallaan.

Hollolan vesihuoltopäällikkö on osallistunut aktiivisesti Päijät-Hämeen vesihuollon yhteistyöryhmän toimintaan, jonka tuloksena on syntynyt loppuraportti. Lisäksi on osallistuttu seudulliseen pohjavesityöryhmään ja ELY-keskuksen vetämään eteläisen Päijät-Hämeen vesihuollon seurantaryhmään.

Kunnan ympäristövalvonnan kanssa on valmisteltu vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpanon hankkeen (2021–2024) loppuraportti. Hankkeen ansiosta vesihuoltolaitos on saanut noin 100 uutta liittynyttä ja sitä kautta liittymis- ja vuosittaisia vesimaksutuloja, jotka parantavat vesihuoltolaitoksen toimintaedellytyksiä. Hanke on jatkunut vielä yksittäisten kiinteistöjen osalta.

Yhteistyössä Lahti Aqua Oy:n ja Lahden kaupungin kanssa on laadittu Hollolan ja Lahden kokonaisvaltainen kaupunkivesien hallintasuunnitelman hanke, jossa Hollola oli päätoteuttajana. Lisäksi vesihuoltopäällikkö on ollut mukana alkuvuodesta valmistuneessa talviaikaisten hulevesiriskien ja niihin varautumisen hankkeessa sekä Salpakankaan teollisuusalueen kaupunkivesien neuvontahankkeessa. Kaikkiin näihin kaupunkivesien hankkeisiin on saatu ympäristöministeriöltä Etelä-Savon ELY-keskuksen myöntämää rahoitusta 80 %:a.

Hollolan vesihuoltolaitos ja Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymä osallistuivat valtakunnalliseen Vesilaitosyhdistyksen koordinoimaan raakaveden tutkimukseen, jossa kartoitettiin erityisesti sellaisia haitta-aineita, joista kansallinen tietopohja on ollut puutteellinen ja jotka voivat aiheuttaa riskin talousveden laadulle. Alkuvuodesta valmistuneeseen tutkimukseen sisältyi kuuden Hollolassa sijaitsevan vedenottamon raakavesinäytteet. Kaikkien niiden PFAS24 -summapitoisuudet olivat selvästi alle talousvesiasetuksen laatuvaatimuksen (100 ng/L) sekä alle tiukemman Euroopan komission ehdottaman pinta- ja pohjaveden laatusnormin (4,4 ng/L). Myös muiden tutkimuksessa tutkittujen Hollolan raakavesinäytteiden haitta-aineiden pitoisuudet olivat hyvin pieniä tai alittivat laboratorion määritysrajan.

Maaliskuusta alkaen Kärkölän jätevedet on alettu johtamaan Hollolan Herralan ja Nostavan alueiden kautta Lahteen käsiteltäviksi. Näin Kärkölä otti käyttöön vuonna 2010 solmitun sopimuksen mukaisesti rakennetun yhteisen siirtoviemärin.

Hollolan vesihuoltotoiminnasta on kysely FCG:n yhdyskuntateknisten palveluiden ja Lahti Aqua Oy:n tilaamassa asiakastutkimuksessa. Kyselyyn vastanneet asiakkaat ovat pääosin tyytyväisiä vesihuoltopalveluihin. Hollolan vesihuoltolaitos on saanut erinomaiset tulokset juomaveden laadusta (4,68/5) sekä jätevedenpuhdistamoiden toiminnasta (4,25/5, tutkimuksen parhaat pisteet). Tulosten perusteella laskettujen vesihuollon laatumittareiden osalta veden toimintavarmuudesta ja jätevesiviemäreiden toimivuudesta saatiin kyselytutkimuksen paras sijoitus muihin kuntiin verrattuna. Hulevesi/SV-viemäreiden toiminnassa on kyselyyn vastanneiden mukaan eniten parannettavaa.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2025

Vesihuoltolaitos huolehtii vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemäroinnistä kunnan hyväksymällä toiminta-alueella, jota tulee päivittää tarvittaessa vastaamaan toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä.

Laitoksen toimintakulut katetaan palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävin vesihuoltomaksuin. Maksutulojen laskiessa, mutta toimintakulujen noustessa tulee tarvittaessa varautua hinnaston korotukseen esim. niin, että muutos tulisi voimaan 1.1.2026 alkaen.

Lahti Aqua Oy:n perimät palvelumaksut perustuvat vedenkulutukseen, jätevesimääriin, verkostopituuksiin sekä Lahden jätevedenkäsittelyn kustannuksiin. Palvelumaksujen yksikköhinnat on sidottu kuluttajaindeksiin. Jäteveden virtaamaasuuksiin tulee vaikuttamaan Kärkölän jätevesien johtaminen Lahteen käsiteltäviksi. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa.

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Sorvasen uuden asemakaava-alueen vesihuoltoverkostojen ja Kukkilan uuden vedenottokaivon rakentaminen sekä Salpakankaan teollisuusalueen vesihuoltoverkostojen ja jätevesipumppaamoiden saneeraaminen. Lisäksi varaudutaan Soramäen kiertoliittymän sekä Hollola –talon yhteydessä tehtäviin vesihuollon muutos- ja siirtotöihin. Vesihuollon verkostoinvestoinnit rakennutetaan yhteistyössä kuntatekniikan kanssa tai ostopalveluna. Laitosinvestointien rakennuttamisessa hyödynnetään Lahti Aqua Oy:n erityisosaamista.

Hollola sisältyy Lahti Aqua Oy:n vuosittain teettämään asiakaskyselytutkimukseen, minkä lisäksi vesihuoltopalvelut sisältyvät kunnan yhdyskuntateknisten palveluiden asukaskyselyyn. Kyselyiden tuloksia seurataan ja niiden perusteella kohdennetaan tarvittaessa toimenpiteitä.

Tuloslaskelma

Hollolan Vesihuoltolaitos

SITOVA tilikauden yli-/alijäämä

	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TOT %	Jäljellä
Liikevaihto	4 713 296	4 625 000	4 861 618	105,12 %	-236 618
Liiketoiminnan muut tuotot			57 864		
Muut tuet ja avustukset			18 593		
Materiaalit ja palvelut	-2 419 305	-2 491 300	-2 477 918	99,46 %	-13 382
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 993	-150 300	-189 164	125,86 %	38 864
Palvelujen ostot	-2 289 312	-2 341 000	-2 288 755	97,77 %	-52 245
Henkilöstökulut	-81 895	-72 200	-76 510	105,97 %	4 310
Palkat ja palkkiot	-64 561	-58 400	-61 984	106,14 %	3 584
Henkilösivukulut	-17 334	-13 800	-14 526	105,26 %	726
Poistot ja arvonalentumiset	-1 840 375	-1 898 600	-2 009 746	105,85 %	111 146
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 840 375	-1 898 600	-2 009 746	105,85 %	111 146
Liiketoiminnan muut kulut	-8 406	-8 200	-10 633	129,67 %	2 433
Liikelyijäämä	363 315	154 700	363 268	234,82 %	-208 568
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 871	-304 700	-304 594		-106
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	58 444	-150 000	58 674		-208 674

Arvio määrärajan toteutumisesta

Vesihuoltolaitoksen liikevaihto 4 861 618 € muodostui talous- ja jätevesien käyttömaksuista, perusmaksuista sekä liittymismaksuista. Vesihuoltolaitoksen käyttömaksutulot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 %. Perusmaksutulot nousivat 7,9 % 1.6.2024 voimaan tulleen hinnankorotuksen myötä. Liittymismaksutulot nousivat ympäristövalvonnan liittymisvelvollisuuden valvontatoimenpiteiden sekä hieman piristyneen uudisrakentamisen myötä 18,6 %. Kokonaisuutena liikevaihto nousi 3,5 prosenttia edellisestä vuodesta, mikä on 313 075 € talousarviota enemmän.

Käyttötalouden puolella menot muodostuvat pääasiallisesti toimintakuluista, investointien poistoista sekä kunnalle maksettavasta peruspääoman korvauksesta. Vesihuoltolaitoksen talousarvioon tehtiin kevään 2025 aikana muutos, joka mahdollisti 150 000 euron kulunlisäyksen vesihuoltolaitoksen määrärahaan. Kulunlisäyksen syynä olivat pitkään pois käytöstä olleiden laitospöytäkirjojen purkutöiden aloitus, joiden kustannukset kuuluvat käyttötalouden puolelle. Purkutöitä ehdittiin pääosin vasta valmistelemaan toimintavuonna, mutta vuoden aikana tehtiin useita muita vesihuollon laitosten rakennuksiin liittyviä kunnostustöitä esim. lattioiden pinnoituksia ja kattojen korjauksia. Lisäksi talousarvioon nähden enemmän kustannuksia kertyi 111 146 € poistoista sekä 38 864 € aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta. Asiakaskiinteistöjen säännöllisesti vaihdettavien vesimittareiden päivitykset ovat viime vuosina odottaneet

etäluettavien vesimittareiden käyttöönottoa, joita vaihdettiin nyt ensimmäisen kerran suurempi määrä Hämeenkosken alueelle. Peruspääoman mukainen vuotuinen korvaus omistajalle eli peruskunnalle oli 302 700 €, mikä on ollut käytössä vuodesta 1994 alkaen. Lahti Aqua Oy:lle maksettavat palvelumaksut säilyivät samalla tasolla, kuin edellisinä vuosina. Kokonaisuutena (lisämääräraha huomioiden) tilinpäätös oli 58 673,84 € ylijäämäinen. Ilman lisämäärärahaa tilinpäätös olisi ollut 91 326 € alijäämäinen.

Investointeja tehtiin 2,99 milj.€:n edestä, mikä oli noin 113 000 € talousarviota (2,88 milj.€) enemmän. Suurimpana investointina oli Salpakankaan teollisuusalueen vesihuollon saneerausvaihe 2, jolle muodostui kustannuksia yhteensä noin 1 milj.€ (budjetoitu 500 t€). Kohde laajeni suunnitteluvaiheessa koskemaan Vanhan Messiläntien hulevesiviemärintä, jotta voidaan paremmin hallita Tarmontiellä havaittuja hulevesihaasteita. Tähän kohteeseen kohdennettiin saneerausmäärärahoja, joita ei käytetty keskuskorttelin alueen kaavailtuihin vesihuoltoverkoston siirtoihin ja saneerauksiin. Rantakoivuntien, Rekolanraitin, Vilandertin ja Puputin jätevesipumppaamot saneerattiin suunnitelmallisesti sekä Hakosillan rikkoontunut pumppaamo korjattiin, kaikki yhteensä noin 450 000 eurolla. Lisäksi saneerattiin kiireellisenä työnä Herralantiellä jätevesiviemäriä.

Uudiskohteina saatiin valmiiksi vuonna 2024 aloitettu Sorvasen asuinalue, jonka vesihuollon investointikustannukset vuonna 2025 olivat noin 780 000 € (budjetoitu 700 000 €). Soramäen kiertoliittymän alueen rakentamisen yhteydessä urakkaa laajennettiin koskemaan myös vesijohdon saneerausosuutta, jolloin kohteen kustannuksiksi muodostui yhteensä 260 000 €. Kukkilan vedenottamon uuden kaivon rakentamistyöt saatiin pääosin tehtyä toimintavuoden aikana niin, että kustannuksia syntyi noin 260 000 €. Lisäksi tehtiin pienempiä vesipakkaamotoiminnan mahdollistamisen sekä varautumiseen ja toimintavarmuuden parantamiseen tähtääviä investointeja.

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Tavoitteen toteuttamiseen tarvittava määräraha	Toteutuminen 31.12.2025
Vesihuollon toiminta-alueen päivitys	Toiminta-alue tarpeen päivittää yhdyskuntakehitystä vastaavaksi, päätöksenteko vuoden 2025 aikana	Sisältyy talousarvioon	Päivitys hyväksytty elinvoimavaliokunnassa 9.12.2025

Vastuutaho: Vesihuoltopäällikkö

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Vesihuoltolaitos	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Laskutettava vesimäärä, 1000 m ³	799	750	800
Laskutettava jätevesimäärä, 1000 m ³	768	720	766
Liittyjäkiinteistöjen määrä, kpl	4 703	4 700	4 745
Vesimaksu, €/m ³ (alv. 0%)	1,57	1,57	1,57
Investoinnit/liikevaihto (%)	65	50	62

Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA	1.1.– 31.12.2025	1.1.– 31.12.2024
Liikevaihto	4 861 618,30	4 699 223,89
Liiketoiminnan muut tuotot	57 864,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	18 592,78	14 072,32
Materiaalit ja palvelut	-2 477 918,41	-2 419 305,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 163,90	-129 993,25
Ostot tilikauden aikana	-189 163,90	-129 993,25
Palvelujen ostot	-2 288 754,51	-2 289 312,43
Henkilöstökulut	-76 510,03	-81 895,37
Palkat ja palkkiot	-61 984,04	-64 560,99
Henkilösivukulut	-14 525,99	-17 334,38
Eläkekulut	-12 440,58	-15 572,38
Muut henkilösivukulut	-2 085,41	-1 762,00
Poistot ja arvonalentumiset	-2 009 745,56	-1 840 374,94
Suunnitelman mukaiset poisto	-2 009 745,56	-1 840 374,94
Liiketoiminnan muut kulut	-10 632,76	-8 406,31
Liikelylijäämä (-alijäämä) yhteensä	363 268,32	363 313,91
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 594,48	-304 870,73
Muut rahoitustuotot	116,38	197,84
Muille maksetut korkokulut	-1 957,08	-2 368,44
Korvaus peruspääomasta	-302 700,00	-302 700,00
Muut rahoituskulut	-53,78	-0,13
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä yhteensä	58 673,84	58 443,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	58 673,84	58 443,18
LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,7	1,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,9	2,0
Voitto,%	1,2	1,2

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.–31.12.2025	1.1.–31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (olijäämä)	363 268,32	363 313,91
Poistot ja arvonalentumiset	2 009 745,56	1 840 374,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 594,48	-304 870,73
	2 068 419,40	1 898 818,12
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 991 657,03	-3 047 299,25
	-2 991 657,03	-3 047 299,25
Toiminnan ja investointien rahavirta	-923 237,63	-1 148 481,13
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-325 000,00	-325 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/ky:ltä	1 444 400,52	1 693 711,03
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-64 555,58	-189 323,27
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä	-613 602,86	-34 547,47
Korottomien velkojen muutos muilta	481 995,55	3 640,84
Rahoituksen rahavirta	923 237,63	1 148 481,13
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarat		
31. 12.	0,00	0,00
1. 1.	0,00	0,00

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodel	-4 374 141,57	-4 720 656,48
Investointien tulorahoitus, %	69,14	62,31
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	2,0
Quick ratio	0,06	0,07
Current ratio	0,06	0,07

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	33 261 080,58	32 279 169,11
Maa- ja vesialueet	94 399,03	89 134,51
Rakennukset	598 225,08	728 891,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 602 979,68	30 877 932,86
Koneet ja kalusto	464 836,80	63 738,55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	500 639,99	519 471,33
Sijoitukset	110 345,00	110 345,00
Muut saamiset	110 345,00	110 345,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	33 371 425,58	32 389 514,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	500 730,83	436 175,25
Lyhytaikaiset saamiset	500 730,83	436 175,25
Myyntisaamiset	244 002,44	228 600,17
Muut saamiset	65 004,46	106 872,59
Siirtosaamiset	191 723,93	100 702,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	500 730,83	436 175,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 872 156,41	32 825 689,36
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 302 673,01	9 302 673,01
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 814 513,61	3 756 070,43
Tilikauden yli/alijäämä	58 673,84	58 443,18
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 175 860,46	13 117 186,62
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	12 808 644,47	13 133 644,47
Lainat rahoitus- ja vakuutusla	1 175 000,00	1 500 000,00
Muut velat/liittymismaksut ja	11 633 644,47	11 633 644,47
Lyhytaikainen	7 887 651,48	6 574 858,27
Lainat rahoitus- ja vak.laitok	325 000,00	325 000,00
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	7 062 990,01	5 618 589,49
Ostovelat	480 656,01	650 646,54
Korottomat velat kunnalta/kunt	2 496,21	-34 547,47
Muut velat/liittymismaksut ja	1 632,32	0,00
Siirtovelat	14 876,93	15 169,71
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 696 295,95	19 708 502,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 872 156,41	32 825 689,36
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omaparaisuusaste, %	38,9	40,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	420,7	419,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	3 873	3 815
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	8 563	7 444

Vesihuoltolain edellyttämät liitetiedot

Huleveden viemäröinnin ja vesihuollon osalta esitetään eriytetty tilinpäätöslaskelmat vesihuoltolain muutosten (22.8.2014/681) edellyttämällä tavalla."

Erillisiä huleveden käyttömaksuja tai huleveden vuosittaisia perusmaksuja ei ole toistaiseksi käytössä.

Tilikauden 2025 tuotoiksi on luettu huleveden viemäröinnille suoraan kohdistettavissa olleet liittymismaksutulot sekä perusmaksutulosta laskennallisesti eriytetty osuus.

Huleveden viemäröinnin toimintatuotot ja -kulut, poistot sekä korkomenot on eriytetty omalla kirjaustunnisteella (toiminto).

Lainoista huleveden osuudeksi on erotettu tasearvojen suhteessa lainapääoma.

Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriytys, huleveden viemäröinti

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA

	01.01. – 31.12.2025	01.01. – 31.12.2024
Liikevaihto	428 583,64	320 620,62
Materiaalit ja palvelut	-62 262,15	-73 931,25
Palvelujen ostot	-62 262,15	-73 931,25
Poistot ja arvonalentumiset	-175 385,75	-158 596,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-175 385,75	-158 596,67
Liikelylijäämä	190 935,74	88 092,70
Rahoitustuotot ja -kulut:	-35 728,78	-33 486,79
Muille maksetut korkokulut	-79,63	-244,30
Korvaus peruspääomasta	-35 649,15	-33 242,49
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaiseriä	155 206,96	54 605,91
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	155 206,96	54 605,91

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS**Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriytys, huleveden viemäröinti**

RAHOITUSLASKELMA	01.01. – 31.12.2025	01.01. – 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	-20 178,79	-103 990,76
Liikelylijäämä	190 935,74	88 092,70
Poistot ja arvonalennukset	-175 385,75	-158 596,67
Rahoitustuotot ja -kulut	-35 728,78	-33 486,79
Investointien rahavirta	-551 789,81	-474 025,27
Investointimenot	-551 789,81	-474 025,27
Toiminnan ja investointien rahavirta	-571 968,60	-578 016,03
 Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	-38 275,43	-33 775,01
Pitkääaikaisen lainojen vähennys muilta	-38 275,43	-33 775,01
Rahoituksen rahavirta	-38 275,43	-33 775,01

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS**Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriytys, huleveden viemäröinti****TASE**

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 856 886,54	3 697 927,56
Aineelliset hyödykkeet	3 856 886,54	3 697 927,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 837 592,47	3 536 865,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19 294,07	161 062,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 856 886,54	3 697 927,56
 VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA	1 652 317,89	1 624 351,03
Peruspääoma	1 095 580,90	1 021 618,91
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	711 943,95	657 338,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	155 206,96	54 605,91
VERAS PÄÄOMA	1 546 756,51	1 478 027,41
Pitkääaikainen	1 508 481,09	1 442 335,93
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	138 380,39	164 729,90
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 370 100,69	1 277 606,03
Lyhytaikainen	38 275,43	35 691,48
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 275,43	35 691,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 199 074,40	3 102 378,44

Investoinnit

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
MAA-ALUEET				
Menot	1 100 000	806 153	73,29 %	293 847

TALONRAKENNUS YHTEENSÄ

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
YHTEENSÄ				
Menot	8 735 000	10 100 412	115,63 %	-1 365 412
Rahoitusosuudet	891 000	457 800	51,38 %	433 200
Netto	7 844 000	9 642 612	122,93 %	-1 798 612

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
PERUSPARANNUKSET				
Menot	1 735 000	1 568 543	90,41 %	166 457
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	1 735 000	1 568 543	90,41 %	166 457

Hankekohtainen erittely alueittain

Nostavan koulu	240 000	17 832
Herralan koulu	30 000	320 384
Pyhäniemen koulu	200 000	
Hämeenkosken koulu/päiväkot	150 000	81033
Viirikukko	20 000	
Soramäen päiväkot	20 000	15 069
Satulinna	15 000	30 659
Salpakankaan koulu	230 000	728 654
Kankaan koulu	160 000	103 613
Jäähalli	40 000	68 295
Kirjasto	270 000	79 099
Muut pienet työkohteet	300 000	25 852
Energiatohokkuustoimenpiteet	50 000	
Latauspisteet	10 000	
Opettajien rivitalot		98 052

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT				
Menot	7 000 000	8 531 869	122,00 %	-1 531 869
Rahoitusosuudet	891 000	457 800	51,38 %	433 200
Netto	6 109 000	8 074 069	132,17 %	-1 965 069

Hankekohtainen erittely alueittain

Uimahalli, vanhan peruskorjaus	7 000 000	8 496 968
Hollola-talo, suunnitteluvaihe		34 901

KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET YHTEENSÄ

	TA 2025	TA 2025 muutos	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	4 765 000	-1 000 000	3 765 000	3 647 783	96,89 %	117 217
Rahoitusosuudet	316 000		316 000	852 518	269,78 %	-536 518
Netto	4 449 000		3 449 000	2 795 265	81,05 %	653 735

	TA 2025	TA 2025 muutos	TA 2025	TP 2025	TOT %
KADUNRAKENNUS					
Menot	4 425 000	-1 000 000	3 425 000	3 393 210	99,07 %
Rahoitusosuudet	316 000		316 000	812 168	257,02 %
Netto	4 109 000		3 109 000	2 581 042	83,02 %

Talousarviomuutos valtuusto
10.11.2025 § 71

Hankekohtainen erittely

Katu- ja aluerakentaminen

Harjunteen (Soramäen) alueen liikennejärjestelyt (U/P)	200 000	200 000	797 971
Hopeakallion alueen ja Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentaminen (U)	1 000 000	1 000 000	784 051
Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)	60 000	60 000	7 444
Katujen peruskorj, kohdentamattomat (P)	200 000	200 000	

Keskuskadun, Kansankadun ja Kuntoilijankujan ympäristön parantaminen (keskuskorttelien vh-siirrot 150)	850 000	-850 000	0	17 562
Siltojen peruskorjaukset (Terveystien silta)	500 000		500 000	448 056
Sorvasen alue (U)	600 000		600 000	895 222
Suunnittelu, erilliset investointikohteet	200 000		200 000	61 676
Ystävyyuskuntaraitti	150 000	-150 000	0	10 696

Päällystys- ja viimeistelytyöt

Hirvimäen alue (Hirvikalliontien eteläpuolella)	80 000		80 000	56 749
Kiventöyryntien alue (U)	50 000		50 000	
Kukkilan alueen katujen peruskorjaukset (Toisenmäenkuja, Norolantie)	100 000		100 000	
Norolantie	50 000		50 000	74 664
Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)	120 000		120 000	222 438

Katuvalaistus

Keinokartanontie	20 000		20 000	
Kukkonkoivun teollisuusalue (U)	10 000		10 000	
Katuvalaistuksen uusiminen/elohopealampuista luopuminen	150 000		150 000	
Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)	60 000		60 000	
Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)	25 000		25 000	

VT12 Lahden eteläinen kehätie				16 680
-------------------------------	--	--	--	--------

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	340 000	254 573	74,87 %	85 427
Rahoitusosuudet	0	40 350	0 %	-40 350
Netto	340 000	214 223	63,01 %	125 777

Hankekohtainen erittely

Yleiset alueet

Leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)	70 000	50 896
--	--------	--------

Liikunta-alueet

Laiturien rakentaminen ja peruskorjaukset	15 000	
Ulkoilureittien rakentaminen ja peruskorjaukset	20 000	26 972
Uimarantojen kunnostus	10 000	
Luontoreittien rakentaminen	15 000	
Urheilukentät	20 000	10 555
Heinsuon urheilukeskus (yleissuunnitelma, yleisilmeen kohotus)	30 000	22 647
Soramontun kehittäminen (2024: yleissuunnittelu, koirapuisto, 2025: metsärata/pumptrack, 2026: kuntoilu- ja leikkialue)	140 000	139 131
Monta luontoa, monta mahdollisuutta kohde	20 000	

Tilapäinen lasten liikennepuisto	4 372
----------------------------------	-------

ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT

	TA 2025	TA 2025 muutos	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT						
Menot	1 500 000	-800 000	700 000	74 915	10,70 %	625 085
Rahoitusosuudet	0		0	0	0 %	0
Netto	1 500 000		700 000	74 915	10,70 %	625 085

Talousarviomuutos valtuusto
10.11.2025 § 71

Hankekohtainen erittely

Pukkomäentie (Nostava)	1 500 000	-800 000	700 000	74 915
------------------------	-----------	----------	---------	--------

VESIHUOLTOLAITOS

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	2 880 000	2 991 657	103,88 %	-111 657
Rahoitusosuudet	0	0	0,00 %	0
Netto	2 880 000	2 991 657	103,88 %	-111 657

Hankekohtainen erittely alueittain

Uudisrakentaminen

Harjunrinne (Soramäen kiertoliittymä)	200 000	258 960
Sorvasen väli-/peltoalue	700 000	783 349
Uusien kaava-alueiden vesihuolto, suunnittelu	100 000	18 134
Jälkikorjaukset ja -liittymien rakentaminen (kaikki alueet)	150 000	120 687

Saneerauskohteet

Vesihuollon tarpeet

Salpakankaan teollisuusalue	500 000	1 007 781
-----------------------------	---------	-----------

Yhteishankkeet kuntatekniikan kanssa/näkökulmasta

Kuntoilijankujan, Hollolanraitin vesihuoltolinjan saneeraus Hollola-talon vuoksi	400 000	42 555
Rinnepolku	30 000	

Nimeämättömät ja yllättävät saneerausinvestoinnit

Saneerattavat pumppaamot (vähintään 3 kpl/v)	500 000	451 473
--	---------	---------

Varautumisen tehostaminen

Kukkilan vedenottamon lisäkaivo, vesijohtoyhteyksineen ja huoltoteineen	250 000	258 567
Laitosten muut korjaukset ja varautumisen tehostaminen	50 000	50 153

IRTAIN OMAISUUS

	TA 2025	TP 2025	TOT %	Määrärahaa jäljellä
Menot	140 000	40 820	29,16 %	99 180
Rahoitusosuudet	0	0	0 %	0
Netto	140 000	40 820	29,16 %	99 180

Hankekohtainen erittely

Traktori	100 000
Keittiö- ja siivouslaitteet ja kalusteet	40 000

Jäänhoitokoneen lisälaite	17 300
Latukone PB Paana	23 520

Riskien hallinta

ELINVOIMAN PALVELUALUE

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Toden- näköisyys *	Riskin merkittävyys **	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus- aikataulu	Toteutuminen 31.12.2025
Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Keskuskorttelien kustannus-, aikataulu- ja toteutettavuusriskit. Rakennuksille ei löydy toteuttajia tai tiloihin ei löydy sijoittujia. Toteutuskustannukset nousevat liian suuriksi. Toteutusaikataulu viivästyy.	2	3	Riskien huomiointi suunnittelussa, hankinnoissa ja sopimusten laadinnassa. Jatkuva työ kunnan kiinnostavuuden lisäämiseksi sijoittumisen, yrittämisen ja asumisen kohteena.	2024->	Riskien pienentämiseksi Hollola-talon toteutus valmisteltiin kunnan omana hankkeena. Hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 11/2025 Luonnossuunnittelua ja rakennusurakan kilpailutusta on valmisteltu hankesuunnitelman mukaisella aikataululla eteenpäin.

Vastuutaho: Heli Randell, elinvoimajohtaja; Pekka Laitinen, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projekti päätynyt 2024. Osalla kielteisen vapautuspäätöksen saaneista liittymisen määräaika 2025 aikana. Riski, että kielteisiä vapautuspäätöksiä ei noudateta ja kiinteistöt eivät liity verkostoon. Kohteiden valvontaan tai jatkokäsittelyyn ei ole resursseja, kun projektin määräaikainen työpanos päättyi 2024 lopussa.	3	1	Asiakkaiden neuvonta ja ohjaus	2025, seuraus määräaikaisesta projektista 2021-2024 ajalta	Viimeisten vapautushakemusten käsittelyä sekä määräaikojen seurantaa jäi 2025 vuodelle. Projektin loppuraportti laadittiin ja projektin taloudelliset vaikutukset olivat positiivisia. Riski toteutui siltä osin, että kaikki kiinteistöt eivät liittyneet, mutta liittyneiden määrä voi pitää hyvänä ja riskiperusteisesti kriittisimmät kohteet liittyivät verkostoon.
---	--	---	---	--------------------------------	--	--

Vastuutaho: Riikka Johansson, vesihuoltopäällikkö; Sameli Männistö, ympäristösihteeri; Pekka Laitinen, kehityspäällikkö

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Salpakankaan keskusta-alueen tyhjät tontit eivät rakennu tai tyhjänä oleviin nykyisiin tiloihin ei synny toimintaa/palveluja.	3	2	Keskustan kehittämiseksi laaditun laajemman toimenpideohjelman toteuttaminen. Yhteistyö kiinteistöjen omistajien kanssa sekä yritysrajojen pinnassa. Rakentamiskehotusten käyttäminen kriittisimpien tyhjien tonttien kohdalla.	Jatkuva	Alkuvuoden aikana pyrittiin edistämään yksityisten kiinteistöjen tilannetta omistajien kanssa käydyillä neuvotteluilla. Tyhjiä tiloista välitetään tietoa eteenpäin yritysten sijoittumiskyselyitä käsiteltäessä. Keskuskorttelien alueella Hollola-talon hankesuunnitelma hyväksyttiin ja tyhjiille tonteille on suunniteltu myös tilapäisiä viihtyisyyttä ja elinvoimaa parantavia toimintoja.
---	---	---	---	---	---------	--

Vastuutaho: Heli Randell, elinvoimajohtaja, Pekka Laitinen, kehityspäällikkö, Ilkka Korhonen, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, Tiia Irri, elinkeinopäällikkö

Yritysalueet eivät kehity, yritykset eivät sijoitu	Yritysalueille / yritystonteille sijoittuu huonosti yrityksiä - yritysten tarpeet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset/hinnat eivät kohtaa toisiaan. Yritykset sijoittuvat muille alueille.	2	2	Strategisen ohjelman toimenpiteiden määrätietoinen toteuttaminen ja dialoginen ongelmaratkaisu. Yritystonttien aktiivinen markkinointi, pito- ja vetovoiman jatkuva kehittäminen.	Jatkuva	Yritystontteja on myyty joulukuun loppuun mennessä 4 ja vuokrattu 1.
--	---	---	---	---	---------	--

Vastuutaho: Tiia Irri, elinkeinopäällikkö

Verkostoituminen yritysrajaan ja läheisiin yritysten toimintaympäristöön vaikuttaviin tahoihin on heikkoa	Yrittäjät / yritykset ei tavoiteta, kunta ei tunne yritysten tarpeita ja yrityksen eivät osaa hyödyntää kunnan mahdollistamia palveluita.	2	2	Aktiivinen yhteistyö, vuorovaikutus ja tiedonvälitys Ladecin, LahtiRegionin, Leaderin, yrittäjäjärjestön, hankkeiden ym. kumppaneiden kanssa.	Jatkuva	Hollola verkostoituu ja Yritysten aamukahvit ovat vakiinnuttaneet paikkansa ja paikalliset yritykset löytäneet tapahtumiin. Tapahtumien kehitystä jatketaan. Yhteistyö Yrittäjäjärjestön kanssa on toimivaa ja säännöllistä. Lisäksi säännöllistä yhteistyötä tehdään Kauppakamarin, ProAgrian yms. Tahojen kanssa.
---	---	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: Tiia Irri, elinkeinopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarvot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	2	2	Kaavoituksen ja suunnitelmien etupainotteisuus, jotta investointitarpeet voidaan ennakoida. Kohteiden priorisointi ja karsiminen tarpeen mukaan.	Jatkuva	Rakentamisinvestointeihin on tehty suunnitelmamuutoksia ja rikkoontumisesta on aiheutunut yllättävä jäteveden pumppaamosaneeraus, joita ei ole huomioitu talousarviota tehdessä. Toisaalta joitakin talousarvioon kirjattuja investointikohteita jäi toteutumatta, jolloin kokonaisuutena vesihuoltolaitoksen investoinnit toteutuivat pääosin budjetoidun mukaisesti.
----------------------	--	---	---	--	---------	--

Vastuutaho: Riikka Johansson, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen tulos ylittyy tai alittuu Lahti Aquan palvelumaksujen sekä maksutulojen vaihtelun vuoksi.	2	2	Ennakointi vaikeaa. Kehitetään yhteistyötä Lahti Aquan kanssa ja seurataan tunnuslukujen kehittymistä.	Jatkuva	Vesihuoltolaitoksen tulot kasvoivat ja Lahti Aquan palvelumaksut säilyivät ennallaan. Talousarvion muutos tehtiin muutos, joka mahdollisti 150 000 euron kulunlisäyksen vesihuollon laitospöytäkirjojen purku- ja rakennustöihin. Em. lisäksi poistoja kertyi 111 t€ enemmän, kuin talousarviossa oli ennakoitu. Kokonaisuutena tilinpäätös oli 58 t€ ylijäämäinen.
----------------------	---	---	---	--	---------	---

Vastuutaho: Riikka Johansson, vesihuoltopäällikkö

Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäytyminen, lippuhinnoittelu, mm. alv-verokannan kasvun vaikutus. Liikennöinnin kustannukset (mm. polttoaine) kasvaneet tuntuvasti.	2	1	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi. Koronan takia viime vuosien matkustuskäyttäytymistä/lipputuloja on ollut vaikea ennakoida.	Jatkuva	Riskien pienentämiseksi linjoja on uudistettu kuntalaisten sujuvamman linjaliikenteen käytön mahdollistamiseksi sekä houkuttelevuutta lisääväksi. Myös oppilaiden lisääminen linjaliikenteeseen luo vakaata ja säännöllistä käyttäjäryhmää.
----------------------	--	---	---	---	---------	---

Vastuutaho: 30.4.2025 saakka Seppo Tiainen, koordinaattori, 30.4.2025 lähtien elinvoimajohtaja Heli Randell, LSL:n vastuuvirkamiehet

* 1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

** 1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Hollolan kunta
PL 66, 15870 Hollola
Puh. (03) 880 111
Fax (03) 880 3474
kirjaamo@hollola.fi
sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi

www.hollola.fi
<https://twitter.com/HollolanKunta>
<https://www.facebook.com/hollolankunta/>